

**Covid-19-pandemia-ajan vaikutukset Helsingin pörssissä olevien kotimaisten
pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen**

Laura Pursiainen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Amk-opinnäytetyö

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Laura Pursiainen
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Covid-19-pandemia-ajan vaikutukset Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen.
Sivu- ja liitesivumäärä 49 + 3
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli perehtyä onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen. Opinnäytetyön avulla selvitettiin myös mitä vakuutusmeklareiden palveluita ja ominaisuuksia yritykset arvostivat eniten.</p> <p>Opinnäytetyö muodostuu johdannosta, tietoperustasta sekä empiirisestä osasta. Tietoperustan ensimmäisessä luvussa keskitytään kertomaan millainen yritys on pörssiyhtiö, mikä on Helsingin pörssi ja mitkä ovat yrityksen yleisimmät vakuutukset. Tietoperustan jälkimmäisessä luvussa kerrotaan mikä vakuutusmeklari on, mitä vakuutusmeklaritutkintoon sisältyy ja millaisia vakuutusmeklareiden palveluita on saatavilla.</p> <p>Opinnäytetyön empiirisessä osuudessa esitellään tutkimusmenetelmä, tutkimusaineiston keruu, toteutus ja analysointitavat. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake toteutettiin Webropol-työkalulla. Kyselylomake ja saatekirje lähetettiin 129 kotimaiselle pörssiyritykselle sähköpostitse, joista kahdessa yrityksessä ei ollut sopivaa henkilöä vastaamaan kyselyyn. Yrityksillä oli 4 viikkoa aikaa vastata kyselyyn. Kyselyyn saatiin vastauksia 35 yritykseltä eli vastausprosentti oli 27,56 prosenttia.</p> <p>Yhteenvedo alaluvussa analysoidaan kyselylomakkeen tuloksia. Tuloksista analysoidaan ensin taustakysymyksiä tulokset ja sen jälkeen yksi kerrallaan alaongelmien tulokset.</p> <p>Opinnäytetyön lopussa on johtopäätökset ja pohdinta luku. Tässä luvussa käydään läpi johtopäätöksiä, peilataan tuloksia tietoperustaan, tarkastellaan eettistä näkökulmaa ja tutkimuksen luotettavuutta sekä tekijä arvioi omaa työskentelyään ja panostustaan opinnäytetyöprosessiin sekä koko opinnäytetyöprosessia.</p> <p>Opinnäytetyö on toteutettu kevään ja syksyn 2023 aikana teoreettiseen tietoon sekä kyselyllä saatuun dataan perustuen. Tehdyn kyselyn avulla tuloksista selviää, että vakuutusmeklareiden käyttöaste on noussut verratessa käyttöprosenttia ennen pandemiaa ja pandemian jälkeen.</p> <p>Opinnäytetyön lopusta löytyy kaikki käytetyt lähteet sekä liitteistä löytyy kyselyn mukana vastaajille lähtenyt saatekirje ja kyselylomakkeen kysymykset.</p> <p>Työn toimeksiantajana toimi Arvomeklarit Oy, joka on kotimainen vakuutusmeklariyritys. Opinnäytetyön alussa toimeksiantaja toivoi tulevien opiskelijoiden ja meklareiden hyötyvän työstä yleisenä tietona alasta ja lopussa totesi palautelomakkeessa myös koko toimeksiantajan henkilöstön hyötynneen aiheesta. Opinnäytetyö on herättänyt myös yrityksissä kiinnostusta. Lisäksi aihe on hyvä ja ajankohtainen.</p>
Asiasanat Vakuutusmeklari, pörssiyritys, vakuutukset, pandemia

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tavoitteet, tutkimusongelman asettelu, rajaukset ja peittomatriisi.....	2
1.2	Keskeiset käsitteet	3
1.3	Toimeksiantaja	4
2	Pörssiyhtiöt.....	5
2.1	Osakeyhtiön ja pörssiyhtiön määritelmät	5
2.2	Helsingin Pörssi ja listautuminen	6
2.3	Yleisimmät yrityksen kilpailutettavat vakuutukset	7
3	Vakuutusmeklari ja sen hyödyt yritykselle.....	8
3.1	Vakuutusmeklaritutkinto	8
3.2	Vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön asiamiehen erot	9
3.3	Vakuutusten analysointi	10
3.4	Vakuutusten kilpailutus.....	10
3.5	Vakuutusten hallinnointi	11
3.6	Riskienhallinta	12
4	Tutkimustyön toteutusprosessi	14
4.1	Tutkimustyön tarkoitus ja tavoitteet	14
4.2	Tutkimuksen suunnittelu ja toteutus	14
4.3	Aineisto, tutkimusmenetelmät ja analysointimenetelmät.....	15
4.4	Tutkimustulokset ja analysointi.....	16
4.4.1	Tutkimuksen taustatiedot	17
4.4.2	Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa.....	20
4.4.3	Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana	21
4.4.4	Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen	24
4.4.5	Vakuutusmeklareiden käyttöön vaikuttavat asiat.....	27
4.5	Yhteenveto.....	32
5	Johtopäätökset ja pohdinta.....	38
5.1	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	38
5.2	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet.....	39
5.3	Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi	42
	Lähteet.....	45
	Liitteet.....	50
	Liite 1. Saatekirje.....	50
	Liite 2. Kyselylomake.....	51

1 Johdanto

Loppuvuodesta 2019 koko maailma kohtasi suuren haasteen Covid-19-pandemian myötä ja tämä levisi keväällä 2020 myös Suomeen. Poikkeusaika pakotti monet työntekijät toimistoista etätöihin kotiin. Vakuutusmeklareiden suuntaan tämä näkyi lisääntyneissä kyselyissä etätyövakuutuksesta. Osalle yrityksistä tämä suppeahko etätyövakuutus oli riittävä, vaikka kattaa vain työpisteen ääressä tapahtuvia tapaturmia. Osa yrityksistä otti sen sijaan työntekijöilleen ryhmäsairauskuluvakuutuksen, joka on laajempi. Esimerkiksi etätöissä kahvia keitettäessä tapahtuvat tapaturmat korvataan ryhmäsairauskuluvakuutuksesta, mutta etätyövakuutukseen nämä eivät kuuluisi.

Pandemiolla oli myös muita vaikutuksia yritystoimintaan etätöiden lisäksi. Osalla toimialoista suljettiin toimipisteitä tai rajoitettiin aukioloaikoja, yleisötapahtumia peruttiin sekä lentoja rajoitettiin. Etäpalavereista tuli pandemia-ajalle jokapäiväisiä ja koska fyysiset tapaamiset olivat joko kokonaan tai osittain poissa, piti yritysten keksiä uusia toimintatapoja. Monet yritykset ottivat käyttöön sähköiset allekirjoitukset sopimusten, valtakirjojen ja muiden dokumenttien allekirjoittamisessa. Vakuutusmeklarien näkökulmasta tämä tarkoitti vähemmän fyysisiä vierailuja asiakkaiden toimitiloissa ja toi vakuutusmeklareiden vuosien monipuolisen tietotaidon yritysten haastavista ajanjaksoista ja riskienhallinnasta esille.

Pandemiolla oli vaikutusta myös yritysten liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Osalla yrityksistä oli vaikeuksia saada rajoitusten takia tarvittavia komponentteja muista maista, tarvittiin myös uusia kuljetusvakuutuksia mahdollisesti uusiin maihin edellisten toimitusten jäädessä pandemiarajoitusten taakse. Työntekijöillä oli haasteita päästä työmatkoilta takaisin kotimaahan, koska matkavakuutusten riittämättömyys pandemia-ajan rajoituksiin ja sairastumisiin oli jopa kriittistä. Nämä toivat suuria haasteita ja kulueriä yrityksille, mutta vakuutusmeklarin avulla näiden ongelmien ratkaisut toivat säästyneen työajan lisäksi merkittäviäkin säästöjä yrityksille.

Tässä opinnäytetyössä ensimmäisessä teoriaosuudessa tutustutaan hieman pörssiyhtiöiden maailmaan, millaisesta yrityksestä tulee pörssiyhtiö, mikä on Helsingin Pörssi ja mitkä ovat pörssiyhtiöiden yleisimmät kilpailutetut vakuutukset. Toisessa teoriaosuudessa selvitetään mikä on vakuutusmeklari, mitä kriteereitä vakuutusmeklareiden toimille on ja mitä palveluita heillä on tarjota yrityksille. Teoriaosuuden jälkeen selvitetään kyselylomakkeen vastausten avulla, onko Covid -19 - pandemia vaikuttanut kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklarin käyttöprosenttiin ja onko pandemia-ajan liikevaihdon vaihtelu vaikuttanut tähän. Lisäksi selvitettiin mitkä asiat ja palvelut ovat tärkeimpiä yrityksille.

1.1 Tavoitteet, tutkimusongelman asettelu, rajaukset ja peittomatriisi

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin Pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen.

Tutkimuksen pääkysymyksenä on onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen?

Pääkysymykseen haetaan vastauksia alakysymyksillä.

- Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria ennen Covid-19-pandemia -aikaa?
- Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan aikana?
- Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan jälkeen?
- Mitkä asiat vaikuttavat Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden kiinnostukseen käyttää vakuutusmeklaria?

Kyselyn vastaajat on rajattu kotimaisiin pörssiyhtiöihin, jotka löytyvät Helsingin pörssiin listautuneina. Kysely on vain suomeksi, mikä karsi muutamat yritykset pois, koska vakuutuksista vastaava henkilö ei osaa suomea. Lisäksi kahdessa yrityksessä henkilöstömuutosten vuoksi ei ole tietoa pandemia-ajasta tai sitä aiemmasta, joten nämä yritykset jättyivät pois kyselystä. Yhteensä 129 yritystä oli siis kyselyssä vastaajina. Aihe liittyy laajempaan kokonaisuuteen pörssiyhtiöiden vakuutuksien lisäksi koko vakuutusmeklaritoimintaan, mutta tässä opinnäytetyössä on rajattu tutkittavaksi asiaksi pandemian vaikutukset vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen. Tutkimus on määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus. Pää- ja alaongelmiin kerätään vastauksia yrityksiltä Webropol-kyselyn avulla.

Peittomatriisin avulla selvitetään alaongelmien kautta pääongelmaa. Siitä löytyy jokainen alaongelma omalta riviltään ja kerrotaan mistä luvuista löytyy kyseiseen alaongelmaan liittyvää tietoperustaa ja tuloksia sekä mitkä kyselylomakkeen kysymykset liittyvät kyseiseen ongelmaan. Taulukossa 1 olevien alaongelmien myötä selvitetään onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen.

Taulukko 1. Peittomatriisi

Alaongelmat	Tietoperusta (luku)	Tulokset (luku)	Lomakkeen kysymykset
1. Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria ennen Covid-19-pandemia -aikaa?	2, 3	4.4.2,4.5, 5.2	6
2. Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan aikana?	2, 3	4.4.3,4.5, 5.2	7, 8
3. Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan jälkeen?	2, 3	4.4.4,4.5, 5.2	8, 9
4. Mitkä asiat vaikuttavat Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden kiinnostukseen käyttää vakuutusmeklaria?	2, 3	4.4.5, 4.5, 5.2	10, 11, 13, 14

1.2 Keskeiset käsitteet

Vakuutusmeklari: Vakuutusmeklari on henkilö/yritys, jolle yritys voi ulkoistaa vakuutusasioidensa hoidon. Yritys saa markkinahintaiset, omiin tarpeisiin sopivat vakuutukset asiantuntijan avulla, jolloin vakuutukset ovat aina ajan tasalla parhailla ehdoilla ja yrityksellä on yksi yhteyshenkilö vakuutusyhtiöiden määrästä riippumatta. Vakuutusmeklari voi myös analysoida ja kilpailuttaa yrityksen vakuutukset. Monesti myös lakimiespalveluita ja muita riskienhallintapalveluita saa samasta yrityksestä. (Omameklari 2023.)

Vakuutusten kilpailutus: Vakuutusmeklari selvittää ensin mitä vakuutuksia yrityksellä on voimassa ja pyytää näistä tarjoukset yhdestä tai useammasta vakuutusyhtiöstä. Sen jälkeen meklari tekee tarjouksista tasapuolisen analyysin ja ehdottaa mielestään parhaita vaihtoehtoja asiakkaalle. (BrokerLink 2021.)

Vakuutusten hallinnointi: Vakuutusmeklari tarkistaa ja toimittaa vakuutuskirjat asiakkaalle, auttaa vahinkotilanteissa, hoitaa päivitysten ilmoittamisen ja takaa ripeän asioinnin vakuutusyhtiöiden määrästä riippumatta (Novum 2023).

Tasapuolinen analyysi: Tasapuolinen analyysi tehdään sekä vakuutusten analysoinnin että kilpailutuksen yhteydessä. Siinä arvioidaan asiakkaan vakuutustarve, vakuutusmaksu ja verrataan eri vaihtoehtoja. (Vakuutusmajuri 2009.)

Auditointi: Esimerkiksi yrityksen tietoturvamekanismien testaus tai hallinnollisen tietoturvallisuustason arviointi (Ilmonen, Kallio, Koskinen, Rajamäki 2013, 191).

1.3 Toimeksiantaja

Toimeksiantajana toimii kotimainen vakuutusmeklariyritys Arvomeklarit Oy. Yritys tarjoaa vakuutusmeklaripalveluita pääsääntöisesti suuryrityksille ja konserneille.

Arvomeklarit Oy on perustettu vuonna 2014 ja yrityksen henkilöstöön kuuluu tällä hetkellä 10 hengen asiantuntijatiimi mukaan lukien 2 vakuutusmeklaria, back office – työntekijöitä, riskienhallintapäällikkö sekä lakimies.

Toimeksiantajan opinnäytetyön hyödyntäminen lähtee jo tausta-aineistosta, joka koostuu helposti hyödynnettävästä tietokannasta Helsingin pörssissä olevien kotimaisten yritysten talousjohtajista ja muista vakuutuksista vastaavista henkilöistä. Saatekirjeen myötä toimeksiantajan nimi tulee ensimmäisen kerran yrityksille esille ja lisäksi kyselylomakkeen lopussa tulee olemaan vastauskenttä, johon voi jättää yhteystiedot, jos haluaa yhteydenoton toimeksiantajalta.

Lisäksi toimeksiantaja saa hyvää taustatietoa siitä löytyykö tämän mittakaavan yrityksiä, jotka eivät vielä käytä ollenkaan vakuutusmeklaria, ovatko yritykset tyytyväisiä nykyiseen vakuutusmeklariinsa, ovatko he suunnitelleet vakuutusmeklarin vaihtoa ja tarjoavatko muut alan yritykset jotain sellaisia palveluita, joihin toimeksiantajakin voisi laajentaa toimintaansa.

Toimeksiantaja nosti tärkeimpinä merkityksinä opinnäytetyössä esille toimeksiantajan näkyvyyden asiakaskuntaan, potentiaalisten asiakkaiden lisäys asiakasrekisteriin, hyödyn tuleville opiskelijoille ja mahdollisille tuleville meklareille yleisenä tietona alasta sekä yhteydenottopyynnöt ja mahdolliset tulevat asiakkuudet.

2 Pörssiyhtiöt

Osakeyhtiö on yleisin yritysmuoto Suomessa ja siinä on yksi tai useampi omistaja eli osakas. Jos osakkaita on vain yksi tarvitaan lisäksi yksi varajäsen hallitukseen. Myös toinen yritys voi perustaa tai omistaa kokonaan tai osittain osakeyhtiön. Osakkaat omistavat yhtiön osakkeita (osakkaan oma osuus yrityksestä) ja sijoittavat yritykseen rahaa pääomana. Osakkeiden arvo on yritystä perustettaessa sama kuin yrityksen pääoma. Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö eli omistajat eivät vastaa yrityksen veloista henkilökohtaisella omaisuudellaan. Osakkaat vastaavat yrityksen velvoitteista oman pääomansa verran, paitsi jos osakeyhtiö on pieni ja yritys hakee lainaa silloin saattavat lainanantajat vaatia henkilökohtaista takausta. (Yritä.fi 2023; Yrittäjät s.a.; Varma 2020; Minilex s.a.; Bisnes.fi s.a.)

Lyhyesti Helsingin pörssistä. Helsingin pörssi on perustettu vuonna 1912. I maailmansota aiheutti hyperinflaation, talvisodan aikaan pörssi oli kokonaan suljettuna ja II maailmansodan aikana oli inflaatio. Sota-aikoina pörssi on ollut muutaman kerran kiinni. 50- ja 60-luvulla pörssissä oli hiljaista, tätä ajanjaksoa kutsuttiin prinsessa Ruususen uneksi. Pörssiromahduksia sattui 70-luvun öljykriisin takia, 90-luvun lamavuosien takia sekä finanssikriisin takia vuosina 2008-2009. Isoja eroja pörssin toimintaan on tehnyt se, että 80-luvulla pystyi ostamaan vain kotimaisten yhtiöiden osakkeita fyysisten osakekirjojen kanssa, kun taas nykyään digitaalisesti on helppoa ostaa eri määriä osakkeita ja minkä tahansa maan osakeyhtiöstä. Vuodesta 2006 lähtien ei enää myyty pörssieriä vaan vain yksittäisiä osakkeita. (Mandatum Trader 2023; Lindström 2017.)

2.1 Osakeyhtiön ja pörssiyhtiön määritelmät

Osakeyhtiö voi olla yksityinen (Oy) tai julkinen (Oyj). Yksityinen osakeyhtiö ei yleensä myy julkisesti osakkeitaan. Julkinen osakeyhtiö sallii julkisen osakekaupan esimerkiksi pörssissä. Osakkeista kaikkien ei tarvitse olla myynnissä ja kaikki julkiset osakeyhtiöt eivät listaudu pörssiin koskaan. Iso osa julkisista osakeyhtiöistä aloittaa yksityisenä osakeyhtiönä, koska julkista osakeyhtiötä perustettaessa pitää osakepääoman olla vähintään 80 000 euroa, ja osakepääoman kasvettua tarpeeksi yhtiö voidaan muuttaa julkiseksi osakeyhtiöksi. Julkisessa osakeyhtiössä pitää olla vähintään toimitusjohtaja ja 3 hallituksen jäsentä. Lisäksi sen pitää julkaista osavuosi- ja vuosikatsaukset osakkailleen. (Yritä.fi 2023; Yrittäjät s.a.; Varma 2020; Minilex s.a.; Bisnes.fi s.a.)

Pörssiyhtiö on julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet (osa tai kaikki) ovat myynnissä pörssissä. Näitä osakkeita kutsutaan pörssiosakkeiksi. Helsingin pörssi luokittelee pörssiyhtiöt kolmeen kokoluokkaan markkina-arvon myötä: Suuren pörssiyhtiön markkina-arvo on yli miljardi euroa, keskisuuren pörssiyhtiön markkina-arvo on yli 150 miljoonaa euroa ja pienen pörssiyhtiön arvo on alle 150 miljoonaa euroa. Pörssiyhtiöillä on tiettyjä tiedonantovelvollisuuksia. Säännölliseen

tiedonantovelvollisuuteen kuuluu tuloksen ja taloudellisen aseman julkistaminen kuten tilinpäätös, puolivuosisikatsaus ja toimintakertomus. Lisäksi jatkuvaan tiedonantovelvollisuuteen kuuluu kaikki oleellisesti osakkeen arvoon vaikuttava tieto, joka on tasa-arvoista kaikkien osakkaiden/sijoittajien kesken. (Suomen Juristit Oy Laki24 2021.)

2.2 Helsingin Pörssi ja listautuminen

Helsingin Pörssi eli Nasdaq Helsinki perustettiin vuonna 1912. Se on osa NASDAQ OMX Groupia. Helsingin Pörssi toimi fyysisesti Helsingissä Fabiankadulla aina 1990-lukuun asti, kunnes toiminta on muuttunut sähköiseksi. Helsingin pörssi on suomalaisten arvopapereiden markkinapaikka, jossa käydään kauppaa osakkeiden lisäksi joukkovelkakirjoilla, warrenteilla, optioilla sekä sertifikaateilla. Helsingin pörssissä kolme osakeryhmää yritysten markkina-arvon mukaan: suuret yhtiöt, keskisuuret yhtiöt ja pienet yhtiöt, kuten myös Helsingin, Tukholman ja Kööpenhaminan yhteisellä Pohjoismaiden listalla. Jatkuva kauppaa käydään osakkeilla jokaisena pankkipäivänä noin klo 10.00-18.20 välillä. Avaushuutokauppa avaa vuorokauden kaupankäynnin klo 9.45-10.00, jonka jälkeen jatkuva kaupankäynti alkaa. Jatkuvan kaupan päättyessä on päätöshuutokaupan vuoro, joka päättyessään klo 18.30 määrittää osakkeen päivän päätöskurssin. Sopimuskauppojen tallentaminen on mahdollista kello 19.00 asti, jolloin Helsingin pörssin kaupankäyntijärjestelmä sulkeutuu. Kasvuyrityksiin keskittyntä First North Finland markkinapaikkaa ylläpidetään myös Nasdaq Helsingissä. Markkinapaikan kaupankäynnin aukioloaika on lähes 12 tuntinen, klo 9.15-21.00 välillä. (Mandatum Trader 2023; Lindström 2017.)

Yrityksen listautuminen pörssilistalle on tärkeä askel sen kehityksessä. Listautumisen tavoitteena on saada lisärahoitusta ja laajentaa omistuspohjaa. Yrityksen osakkeet tulevat julkisen kaupankäynnin kohteeksi, mikä lisää niiden likviditeettiä ja omistuksen arvoa. Sijoittajille tämä tarjoaa mahdollisuuden osallistua yhtiön matkaan pörssissä. Listautumisessa osakkeita tarjotaan yleensä joko osakeannin tai osakemyynnin kautta. Kun yritys on pörssissä listattu, sen osakkeet ovat kaikkien saatavilla. Listautuminen voi tapahtua joko päälistalle tai First North -kauppapaikalle, joista ensimmäinen on suuremmille yhtiöille ja jälkimmäinen pienemmille. Molempien listojen osakkeita voi ostaa samalla tavoin oman välittäjän kautta. Listautumisen myötä yritys tuo osakkeensa julkiseen markkinapaikkaan, jossa sijoittajat määrittävät niiden arvon. Uusilla osakkeilla kerätään rahoitusta yhtiön kehittämiseksi. Kaiken kaikkiaan listautuminen tarjoaa yritykselle mahdollisuuden kasvaa ja hankkia rahoitusta, samalla kun se antaa sijoittajille mahdollisuuden osallistua yhtiön matkaan pörssissä. (Tornivuori 2022; Myfondia 2022; Inderes Oyj s.a.)

2.3 Yleisimmät yrityksen kilpailutettavat vakuutukset

Kaikki yritykset eivät tarvitse samoja vakuutuksia, koska toimialojakin on monia. Tässä osa lakisääteisistä eli pakollisista sekä vapaaehtoisista vakuutuksista. Ensimmäinen yrittäjän pakollinen vakuutus on YEL eli yrittäjän eläkevakuutus tai MYEL eli maatalousyrittäjän eläkevakuutus, jos näitä koskevat kriteerit täyttyvät. Jos yrityksessä on työntekijöitä myös heille tarvitaan lakisääteiset vakuutukset kuten työntekijän tapaturmavakuutus, työntekijöiden ryhmähenkivakuutus, työntekijöiden työttömyysvakuutus sekä TyEL-vakuutus eli työntekijän eläkevakuutus. Yrittäjä voi ottaa itselleen vapaaehtoisen yrittäjän tapaturmavakuutuksen sekä itselleen ja henkilöstölleen esimerkiksi sairausvakuutuksen, matkavakuutuksen tai henkivakuutuksen. Osa yrittäjistä ottaa myös vapaaehtoisen eläkevakuutuksen. Näistä voidaan kilpailuttaa työntekijöiden lakisääteiset vakuutukset ja vapaaehtoiset vakuutukset. Yrittäjän eläkevakuutusta ja työntekijän ryhmähenkivakuutusta ei kannata kilpailuttaa, koska nämä ovat samanhintaisia kaikissa vakuutusyhtiöissä. Työntekijöiden lakisääteinen tapaturmavakuutus isompien yritysten kannattaa kilpailuttaa, koska siitä on monesti saatavilla isoja säästöjä. Tämä riippuu yrityksen työntekijöiden määrästä. (Yrityksen perustaminen.net s.a; Talousviisas.fi 2018; Suomi.fi A s.a.; Suomi.fi E 2023.; Varma 2021; Suomi.fi C 2019.; Suomi.fi D 2022.)

Yrityksen vapaaehtoisista vakuutuksista suosituimmat ovat yritys vakuutukset kuten vastuu-, keskeytys-, oikeusturva - ja omaisuusvakuutukset sekä ajoneuvovakuutukset, joista toki liikennevakuutus on pakollinen. Lisäksi on toimialakohtaisia vakuutuksia, joista pakollisia voi olla esimerkiksi ympäristövahinkovakuutus, metsävakuutus ja potilasvakuutus ja vapaaehtoisia, mutta erittäin tärkeitä esimerkiksi taloyhtiöissä kiinteistövakuutus. Lisäksi vastuuvakuutus on tietyillä toimialoilla pakollinen, vaikka ei olekaan lakisääteinen vakuutus esimerkiksi kiinteistöalalla ja vakuutusmeklaritoiminnassa. Yritys vakuutus ja ajoneuvovakuutukset ovat näistä yleisiä kilpailutettavia vakuutuksia ja näistä yritys voi saada isojakin säästöjä vuositason, varsinkin jos vakuutuksia ei ole vuosiin kilpailutettu. (Kiinteistölehti 2017; Yrityksen perustaminen.net s.a.; Talousviisas.fi 2018; Suomi.fi A s.a; Suomi.fi B 2019; Varma 2021; Suomi.fi C 2019.)

3 Vakuutusmeklari ja sen hyödyt yritykselle

Vakuutusmeklari on vakuutusalan ammattilainen, joka toimii vakuutusyhtiöistä riippumattomana asiantuntijana. He auttavat yrityksiä hallitsemaan riskejään ja valitsemaan oikeat vakuutusratkaisut. Vakuutusmeklari perehtyy asiakkaan liiketoimintaan ja huomioi sen erityispiirteet, jotta voidaan muotoilla tarpeellisia vakuutusturvan täsmennyksiä ja erikoisehtoja. He ovat myös aktiivisia riskienhallinnassa ja voivat auttaa ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä. Vakuutusmeklarit ovat riippumattomia vakuutusyhtiöistä ja toimivat asiakkaan eduksi, pyrkien varmistamaan kattavan vakuutusturvan ja sopivan hinnoittelun. (Aon 2023; Suomen vakuutusmeklariliitto 2017; Aon 2017; ePressi 2021.)

Nykyään vakuutusmeklarit toimivat yhä enemmän asiakkaidensa strategisina kumppaneina ja luotettavina neuvonantajina. He pyrkivät pitkäaikaiseen yhteistyöhön rakentaen luottamuksellisia suhteita asiakkaisiinsa. Vakuutusmeklarien työ ei rajoitu vain vakuutusten kilpailuttamiseen, vaan he ovat myös aktiivisia riskienhallinnan edelläkävijöitä. He auttavat asiakkaitaan ennaltaehkäisemään riskejä ja varmistamaan, että vakuutusturva on täydellinen ja kattava. Tavoitteena on, että asiakkaat voivat nukkua yönsä rauhallisesti, tietäen että heidän liiketoimintansa on turvassa. (Aon 2023; Suomen vakuutusmeklariliitto 2017; Aon 2017; ePressi 2021.)

Vakuutusmeklarien palvelut tarjoavat monia etuja, kuten varmuutta siitä, että kaikki riskit on huomioitu ja vakuutettu asianmukaisesti. He auttavat myös asiakkaitaan navigoimaan monimutkaisessa vakuutusmaailmassa ja varmistavat, että vakuutusturva vastaa täysin yrityksen tarpeita. (Aon 2023; Suomen vakuutusmeklariliitto 2017; Aon 2017; ePressi 2021.)

3.1 Vakuutusmeklaritutkinto

Nimikettä vakuutusmeklari tai vakuutuksenvälittäjä titteliä saa käyttää vain henkilö, joka on suorittanut vakuutusmeklaritutkinnon ja joka on merkitty Finanssivalvonnan vakuutusedustajarekisteriin. Vakuutusmeklarit seuraavat lakia vakuutusedustuksesta ja toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Vakuutusmeklareista voi hakea tietoa yrityksen tai henkilön nimellä ja tutkia onko yrityksen tiedot kunnossa Finanssivalvonnassa. Finanssivalvonnan sivuilta löydät myös tilastotietoja vakuutusmeklareiden välittämistä vakuutuksista. Läpäistääkseen vakuutusmeklaritutkinnon meklarin on hallittava toimeksiantoa koskevat käytännön toimet, tunnettava hyvä vakuutusmeklaritapa sekä tiedettävä tarpeellinen lainsäädäntö meklaritoimintaa koskien. Vakuutusmeklaritutkintoon sisältyy yleisen osan lisäksi henkivakuutusosa ja vahinkovakuutusosa, tutkintoja järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Henkivakuutusmeklaripätevyyttä varten tarvitsee suorittaa yleinen osa ja henkivakuutusosa ja

vastaavasti vahinkovakuutusmeklaripätevyyttä varten tarvitsee suorittaa yleisen osan lisäksi vahinkovakuutusosa. Jos haluaa molemmat pätevyudet yleistä osaa ei tarvitse suorittaa uudelleen eikä jälkimmäisen osuuden suorittamiselle ole aikarajaa. Aineisto julkaistaan vakuutusedustuslautakunnan puolesta viimeistään kaksi kuukautta ennen tutkinnon tenttejä ja osallistumismaksu vuonna 2023 on 200 € / tutkinnon osa. (Suomen Vakuutusmeklariliitto. 2017; Finanssivalvonta s.a.;Finanssivalvonta 2022; Sosiaali- ja terveysministeriö s.a.)

3.2 Vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön asiamiehen erot

Isoin ero vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön asiamiehen välillä on mikä lasketaan heidän päämiehekseen. Vakuutusyhtiön asiamies on tehnyt sopimuksen tietyn vakuutusyhtiön kanssa ja on yksi osa vakuutusyhtiön myyntiverkostoa, joten heidän päämiehensä on vakuutusyhtiö ja asiamies toimii vakuutusyhtiön edustajana. Vakuutusmeklari taas toimii asiakkaansa eli vakuutuksenottajan edustajana, joka etsii asiakkaalleen koko vakuutusmarkkinoilta parhaat vaihtoehdot vakuutuksien suhteen riippumatta siitä, mistä vakuutusyhtiöstä paras ratkaisu löytyy tai sisältääkö ratkaisu useita vakuutusyhtiöitä, meklari auttaa myös ulkomaalaisten vakuutusten kanssa. (Lehtipuro, Luukkonen, Mäntyniemi, Raulos, Santavirta 2010, 102.)

Vakuutusyhtiön markkinoinnissa ja asiamiehen puheissa saattaa löytyä tarjouksia kuten keskittämisalennus, jos asiakas keskittää kaikki tai tietyn osuuden vakuutuksistaan juuri heille tai he saattavat tarjota alennuksia ensimmäiselle vuodelle tai nostaa tärkeäksi ajoneuvovakuutuksissa bonukset. He eivät kuitenkaan vertaile tai esitä miten rahallisessa mielessä heidän vaihtoehdonsa ovat kilpailukykyisiä verrattuna muihin vakuutusyhtiöihin. Asiamies saa palkkionsa siltä vakuutusyhtiöltä, minkä vakuutuksia hän asiakkailleen tarjoaa. Hänen kokemuksensa ja ammattitaitonsa usein myös keskittyy vain tämän vakuutusyhtiön tarjontaan. Myyntipalkkioiden vuoksi asiamies saattaa helposti tarjota parhaimpina niitä vakuutuksia, joista hän saa parhaan myyntipalkkion. Vakuutusmeklari toimii vain asiakkaan edun mukaisesti, eikä suosi mitään tiettyä vakuutusyhtiötä. Vakuutusmeklarin palkkion maksaa aina asiakas, tällöin eturistiriitaa mihinkään vakuutusyhtiöön ei pääse syntymään. Vakuutusmeklarin on jopa kiellettyä ottaa mitään palkkioita vastaan vakuutusyhtiöiltä. Jos vakuutusmeklari hoitaa myös hallinnonin meklaritoimeksiantosopimuksen ehtojen mukaisesti hän yleensä auttaa tai opastaa myös vahinkoilmoitusten tekemisessä, asiamiehet hoitavat vain vakuutusten tarjoamisen ja päivittämisen. Vakuutusmeklari on aina Finanssivalvonnan hyväksymä. (Omameklari 2023; Vakuutusmajuri 2009; Vakuutuslaskuri.fi 2020.)

3.3 Vakuutusten analysointi

Markkinoilla on tarjolla erilaisia vakuutusanalyseja, osa kevyempiä ja jopa yritykselle ilmaisia, osa erittäin kattavia. Parhaimmillaan vakuutusten analysoinnin avulla saadaan selville yrityksen toiminnan riskit ja yrityksen vakuutustarpeet riskien minimoimiseksi sekä tarvittaessa suositellaan vakuutusturvan lisäystä. Aluksi keskustellaan yrityksen edustajan kanssa, käydään nykyinen vakuutusturva läpi ja tutkitaan vahinkotilastoja, jotta saadaan mahdollisimman tarkka kuva yrityksen taustatiedoista. Lisäksi valtakirjan avulla hankitaan vakuutusyhtiöistä kaikki tarvittavat vakuutuskirjat ja vahinkotilastot kaikista analyysiin sisältyvistä vakuutuksista. (Howden A s.a.; Söderberg & Partners A s.a.)

Kun vakuutusmeklari on saanut kaikki tarvittavat tiedot analysoidaan yrityksen sen hetkinen vakuutusturva eli valittujen vakuutusten omavastuut, vakuutusehdot ja vakuutusmäärät vakuutuslajeittain ja tehdään näistä raportti asiakkaalle. Vakuutusmeklari voi raporttiin lisätä suosituksia vakuutusturvan parantamiseksi tai mitä kehityskohteita hänellä olisi yritykselle. Analysoinnin jälkeen on helppo siirtyä halutessaan kilpailutukseen. (Howden A s.a.; Söderberg & Partners A s.a.)

Muutamia esimerkkejä Söderberg & Partnersilta vakuutusten analysoinnin tuloksista. Tapauksessa 1 asiakas oli vuosittain käynyt läpi vakuutuksia vakuutusyhtiön asiamiehen kanssa. Vakuutusmeklarin analysoinnin myötä asiakkaalta poistettiin vakuutusten päällekkäisyyksiä, parannettiin vakuutusturvaa ja analysoinnin jälkeen kilpailutuksella kokonaishinnasta lähti kymmeniä prosentteja pois. Tapauksessa 2 yrityksen vakuutusturvalle ei ollu 5 vuoteen tehty mitään, joten analysoinnin jälkeen korjattiin mm. yrityksen liikevaihtoa, lisättiin puuttuva toimiala, korjattiin henkilöstömääriä. Analysoinnin myötä yrityksen vakuutukset kilpailutettiin ja he jäivät yrityksen hallinnointiasiakkaisiksi. Tapauksessa 3 organisaatiossa olivat vakuutukset muuten kunnossa, mutta analysoinnin jälkeen ne yhdenmukaistettiin, jotta henkilöstön turva oli kaikkialla organisaatiossa samanlainen kaikille jatkossa. Tapauksessa 4 yrityksessä tuli sukupolvenvaihdos, joten analysoinnin yhteydessä yrityksen johto sai vakuutusten läpikäynnin ja muutamien ehtojen tarkennuksien jälkeen todettiin, että yrityksen vakuutukset ovat hyvin ajantasalla. (Söderberg & Partners A s.a.)

3.4 Vakuutusten kilpailutus

Vakuutusten kilpailutus alkaa samalla tavalla kuin vakuutusten analysointi ja yleensä se tehdäänkin analysoinnin perään. Monet vakuutusmeklariyritykset antavat jopa hintatakuun kilpailutukselle, kilpailutus maksaa yritykselle vain, jos sillä saadaan säästöä aikaan. Keskimääräisesti yritys saa kilpailuttamisen myötä noin 30 prosentin säästöt. Kilpailutukseen

otetaan yleensä mukaan kaikki kotimaiset vakuutusyhtiöt, myös nykyinen vakuutusyhtiö ja lisäksi saadaan mukaan myös vakuutusyhtiöitä, jotka toimivat vain vakuutusmeklareiden kautta. Toki, asiakkaan niin halutessa voidaan jättää joistain tietyistä vakuutusyhtiöstä tarjous pyytämättä. (Howden B s.a.; Söderberg & Partners B s.a.; Arvomeklarit B s.a.)

Yritys allekirjoittaa valtakirjan, jonka avulla vakuutusmeklari hankkii vakuutuskirjat kilpailutettavista vakuutuksista ja vahinkotilastoista. Näiden avulla kootaan tarjouspyyntö (melkein samanlainen kuin analyysi) ja tämä lähetetään vakuutusyhtiöihin. Kun vakuutusyhtiöt ovat lähettäneet omat tarjouksensa (tai ilmoitukset etteivät tarjoa kyseisiä vakuutuksia tälle yritykselle) tehdään näiden pohjalta tasapuolinen analyysi, missä verrataan parhaita tarjouksia. Näissä ei katsota vain hintaa vaan kokonaisuutena vakuutusturvaa, että se on yrityksen tarpeisiin riittävä. Samaan kilpailutukseen voidaan lisätä myös uusia, vielä puuttuvia vakuutuksia, mitkä eivät ole niin tiedettyjä kuten kidnappausturvaa ulkomaan työskentelyyn tai kyberturvaa. Lopullisen päätöksen vakuutuksista ja niiden muutoksista tekee yritys. Jos jotain vakuutuksia vaihdetaan kilpailutuksen myötä vakuutusmeklari hoitaa vakuutusten siirron, joten yrityksen osalta aikaa kuluu vain pari palaveria ja muun työskentelyn hoitaa vakuutusmeklari taustalla jättäen yrittäjän ajan työntekoon. (Howden B s.a.; Söderberg & Partners B s.a.; Arvomeklarit B s.a.)

3.5 Vakuutusten hallinnointi

Yritys voi ostaa vakuutusten hallinnointipalvelun vakuutusmeklarilta. Usein tämä tapahtuu onnistuneen kilpailutuksen / analysoinnin jälkeen. Hallinnointiin kuuluu yleensä laskujen ja vakuutuskirjojen tarkistaminen ja väärin tietojen korjaaminen vakuutusyhtiöihin. Lisäksi uusien vakuutustarpeiden täyttäminen (esimerkiksi uusi auto) sekä vakuutustodistuksien toimittaminen. Moni vakuutusmeklariyritys myös loppuvuodesta tai ennen vakuutusten uudistusta pitää vuositarkastuksen asiakasyrityksille, jotta seuraavalle vakuutuskaudelle tarvittavat tiedot olisivat mahdollisimman oikein. Näin mahdollistetaan asiakkaalle oikea korvaus vahinkotilanteissa ja myös laskutuksen osalta ajantasaiset hinnat. (Howden C s.a.; Söderberg & Partners C s.a.; Arvomeklarit C s.a.)

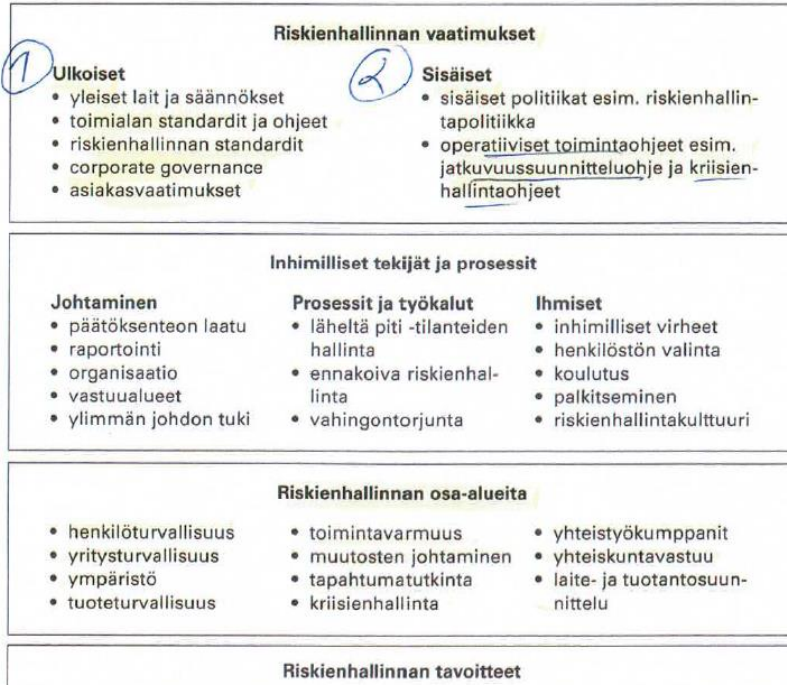
Vakuutusten hallinnoinnin myötä saa myös vakuutusten hinnoista meklarialennusta. Ihannetilanteessa tämä alennus jopa saattaa korvata yritykselle melkein kokonaan vakuutusmeklarin hinnan eli käytännössä voi saada palvelun melkein ilmaiseksi. Lisäksi yritys hyötyy siitä, että vakuutusyhtiöiden määrästä riippumatta yrityksellä on yksi yhteyshenkilö, joka on ajantasalla yrityksen vakuutusturvasta sekä vakuutusmeklariyrityksestä riippuen koko asiakaspalvelun henkilöstö tai sieltä joku tietty nimetty henkilö nopeuttamaan esimerkiksi kyseisten todistusten toimittamista. (Howden C s.a.; Söderberg & Partners C s.a.; Arvomeklarit C s.a.)

Osa vakuutusmeklariyrityksistä sisällyttää vakuutusten hallinnointiin myös avun vahinkotilanteissa ja osa tarjoaa tätä erillisenä palveluna. Yritys voi helposti hoitaa vahinkoilmoituksen ja tarvittavien oikaisuvaatimusten teon vakuutusmeklarin kautta sekä tarkistuttaa korvauspäätökset virheiden osalta. Lisäksi vakuutusmeklari tarvittaessa tulee oikeuteen asti asiantuntijatodistajana mukaan, jos virheellisiä korvauspäätöksiä ei muuten saa oikaistua. Lisäksi meklariyritykset voivat tarjota myös lakimiespalveluita avuksi, nämä yleensä ovat erillisiä kustannuksia. (Howden D s.a.; Söderberg & Partners D s.a.; Arvomeklarit C s.a.; Arvomeklarit D. s.a.)

3.6 Riskienhallinta

Yrityksien riskienhallintaan lasketaan yleisesti riskinkantokyky ja riskinottohalu esimerkiksi uuden työmaan tai uuden hankinnan mukaan, mutta tähän liittyy paljon muutakin kuten henkilöturvallisuus ja toimintavarmuus. Ennen riskienhallinnan tarkoitus oli vain pyrkiä laskemaan vakuutusmaksuja, mutta nykyään yritykset pyrkivät korottamaan mahdollisuuksiaan tavoittaa haluamansa päämäärä ja pienentää isoja menetyksiä. Riskienhallinnan kokonaisuuteen vaikuttaa myös yrityksen koko ja toimiala tärkeimmän osa-alueen vaihdellessa esimerkiksi kyberturvasta työsuojeluun tai sisäiseen laskentaan. (Ilmonen, Kallio, Koskinen, Rajamäki 2013, 10-11; 19; 36; 44.)

Visio, arvot, strategia

Kuva 1. Riskienhallinnan vaatimukset, tekijät ja osa-alueet (Ilmonen, I. Kallio, J. Koskinen, J. Rajamäki, M. 2013, 19)

Riskienhallintaa varten pitää luokitella riskilajit. Johda riskejä kirjan mukaan riskilajit luokitellaan neljään kategoriaan 1. Strategiset riskit, 2. Taloudelliset riskit, 3. Operatiiviset riskit ja 4. Vahinkoriskit. Strategiset riskit voidaan vielä jakaa ulkoisiin ja sisäisiin riskeihin. Ulkoisiin riskeihin voidaan laskea myös pandemiat, sisäisiin riskeihin kuuluu mm. toimintojen ulkoistaminen, mihin voitaisiin laskea myös vakuutusmeklarin käyttö. Operatiivisiin riskeihin voidaan laskea esimerkiksi kyvyttömyys päätösten kanssa tai ohjelmistojen integrointiin liittyvät ongelmat sekä sopimus- ja vastuuriskit. Operatiivisiin riskeihin liittyy myös kriisitilanteet ja näihin lasketaan myös poikkeustilanteet kuten pandemia. Taloudellisiin riskeihin kuuluu erilaiset luottoriskit ja korkoriskit ja korkoriskeihin vaikuttavat myös pandemiat. Vahinkoriskit ovat yrittäjille tunnetuimpia riskejä ja tyypillisiin vahinkoriskeihin kuuluvat työntekijöihin liittyvät riskit kuten poissaolot, työvoiman puute ja työtapaturmat. Kuten edellä huomataan raja eri ryhmien riskien välillä voi olla välillä hankala huomata. Lisäksi Immonen ja kumppanit (2013) kertovat Johda riskejä kirjassa muistakin luokittelukriteereistä kuten vakuutettavat ja ei-vakuutettavat riskit, tietoinen ja tiedostamaton riski sekä välitön ja välillinen riski. Vakuutettavan riskin määritelmään kuuluu ennustettavuus ja luotettavuus, jotta sille voidaan laskea hinta. (Ilmonen, Kallio, Koskinen, Rajamäki 2013, 64-69.)

Kuva 2. Riskienhallintaprosessi (Ilmonen, I. Kallio, J. Koskinen, J. Rajamäki, M. 2013, 85)

Koska vakuutusmeklareiden toiminta kilpailutuksen ja hallinnoinnin osalta täyttää monet riskitekijät yrityksiltä itse riskienhallintapalvelu sisältää esimerkiksi työturvallisuuskoulutuksia, vastuu- ja sopimusriskit, auditoinnit sekä tärkeimmät omaisuus- ja keskeytysriskit (Arvomeklarit A s.a.).

4 Tutkimustyön toteutusprosessi

Tutkimustyö toteutettiin kyselytutkimuksena eli määrällisenä tutkimuksena loppukevällä 2023. Opinnäytetyön aihe löytyi opinnäytetyön tekijän työpaikalta, jossa työnantajan yksi yrityksistä on vakuutusmeklaritoimisto. Opinnäytetyön tekijä kiinnostui Covid-19-pandemia-ajan vaikutuksista vakuutusmeklareiden käyttöprosenttiin ja mitkä ovat yrityksille tärkeimpiä vakuutusmeklareiden palveluita.

Tässä luvussa käsitellään määrällistä tutkimusta tutkimusmenetelmänä, kerrotaan tutkimuksen tavoitteista ja tarkoituksesta sekä käsitellään tutkimuksen aineistoa. Lisäksi kerrotaan tutkimuksen suunnittelusta.

4.1 Tutkimustyön tarkoitus ja tavoitteet

Tämän opinnäytetyön ja kyselyn tarkoituksena on selvittää onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin Pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen. Kyselyn ajankohta loppukevät 2023.

Pääkysymyksenä on onko Covid-19-pandemia-aika vaikuttanut Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen? Alakysymyksinä ovat kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria ennen Covid-19-pandemia -aikaa? Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan aikana? Kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyhtiöistä on käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemia -ajan jälkeen? Mitkä asiat vaikuttavat Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden kiinnostukseen käyttää vakuutusmeklaria?

4.2 Tutkimuksen suunnittelu ja toteutus

Tekijän sekä toimeksiantajan yhteisellä päätöksellä päätettiin rajata kyselyyn vastaajat tarpeeksi isoihin yrityksiin, joka kasvattaa vakuutusmeklareiden tietämystä ja käyttöastetta ja samalla myös rajaa vastaajien määrää. Vastaajat rajattiin siis kotimaisiin pörssiyhtiöihin, jotka löytyvät Helsingin pörssistä listautuneina. Toimeksiantajan suosituksesta ja vuosikymmenten kokemuksen myötä vastaajiksi valikoitiin yrityksistä taluspäällikkö/johtaja, mutta saatekirjeessä on myös pyydetty ohjaamaan kyselylinkki oikealle henkilölle, jos kyseinen kyselylinkin vastaanottaja ei ole siinä yrityksessä vakuutuksista vastaava henkilö. Kysely toteutettiin vain suomeksi, joka karsi muutamat yritykset pois, joissa vakuutuksista vastaava henkilö ei osaa suomea. Aihe liittyy laajempaan kokonaisuutena sekä pörssiyhtiöiden vakuutuksiin että koko vakuutusmeklaritoimintaan, mutta

tässä opinnäytetyössä on rajattu tutkittavaksi asiaksi pandemian vaikutukset käyttöasteeseen ja samalla tarkasteltu, mitä palveluita yritykset vakuutusmeklareilta haluavat.

Tutkimusmenetelmäksi valittiin määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus. Vastauksien keräämiseen harkittiin puhelinsoittoa, sähköpostihaastattelua tai kyselylomaketta Google Formsilla tai Webropolilla. Näistä päädyttiin internetpohjaiseen kyselyyn, koska se on helppo vastaamistapa yrityksille ja yrityksiin oli helpompi kerätä sähköpostiosoitteet kuin puhelinnumerot. Mitä enemmän vastauksia onnistutaan saamaan, sitä luotettavampi tutkimustulos on.

Tutkimusaineistoa opinnäytetyön pää- ja alaongelmiin päätettiin kerätä Webropol-kyselylomakkeella ja vastaukset käsitellään nimettöminä. Kyselylomake haluttiin pitää lyhyenä, jotta vastaaminen ei vie liian kauan aikaa ja vastauksia saadaan suurempi määrä. Kyselylomakkeessa on kuusi (6) taustatietokysymystä, jotta voidaan verrata tuloksia esimerkiksi maantieteellisesti, yrityksen työntekijämäärän tai yrityksen liikevaihdon mukaan sekä kahdeksan (8) tutkimuskysymystä. Osa kysymyksistä on kyllä ei kysymyksiä ja osa monivalintakysymyksiä.

Kohdejoukon vastaajille toimitettiin saatekirje ja linkki kyselylomakkeeseen sähköpostitse. Saatekirjeessä selitettiin kyselyn taustat ja tarjottiin myös mahdollisuutta pyytää opinnäytetyö itselleen nähtäväksi sen valmistuttua. Vastaamattomille henkilöille lähetettiin muutama muistutusviesti neljän viikon aikana. Tarvittaessa tekijä oli valmistautunut myös ottamaan lisäksi yhteyttä puhelimitse, jos aineisto ei olisi ollut riittävän kattava.

Kysely lähetettiin yrityksille huhtikuussa 2023, vastausajanjaksona oli 4 viikkoa ja tarkoituksena oli saada mahdollisimman paljon vastauksia ennen kesälomien alkamista. Kysely lähetettiin 131 sähköpostiosoitteeseen. Mukana oli muutaman yrityksen osalta kaksi (2) vastaajavaihtoehtoa, joten lähestyttäviä yrityksiä on yhteensä 129 kappaletta. Näistä 2 yritystä ilmoitti, ettei yrityksessä ole enää henkilöä, joka osaa kertoa pandemia-ajan tilanteesta. Vastauksia saatiin 35 yrityksestä ja kokonaisjoukko on siis 127 kappaletta eli vastausprosentiksi tulee 27,56 prosenttia.

4.3 Aineisto, tutkimusmenetelmät ja analysointimenetelmät

Aineisto kerättiin ja analysoitiin Webropolin avulla käyttäen palkkikaavioita ja ristiintaulukointia. Kysymyksessä oli kokonaistutkimus, koska koko joukko oli vain vähän yli 100 yritystä.

Opinnäytetyötä suunnitellessa vertailtiin määrällistä ja laadullista tutkimusta. Määrällinen tutkimus valittiin näistä tutkimusmenetelmäksi, koska siinä data on tilastollista ja voidaan analysoida kerättyjä tietoja järjestelmällisemmin. Määrällisellä analyysillä myös voidaan selvittää syy-seuraussuhteita. Lisäksi sen avulla voi helpommin nähdä laajemman kuvan ja tuloksia on helpompi vertailla kuin laadullisen tutkimuksen tuloksia. Kyselytutkimuksilla voidaan kerätä vaivattomasti

dataa myös isosta joukosta ja kyselyt ovat kustannustehokkaita ja aikaa säästäviä. Laadullinen tutkimus enemmänkin vastaa kysymykseen miksi ja sen tuloksilla saadaan lisää yksityiskohtia ja pystytään paremmin ymmärtämään tutkitun aiheen ominaisuuksia ja merkityksiä. Laadullisella tutkimuksella mitataan yleensä mielipiteitä ja ominaisuuksia ja siinä usein käytetään haastatteluita. Se soveltuu paremmin esimerkiksi markkinatutkimuksen tekoon. (SurveyMonkey 1999-2023.)

Tämän opinnäytetyön kohdalla määrällinen tutkimus sopi kriteerien takia paremmin kuin laadullinen. Kyselylomake oli helpompi, vaivattomampi ja nopeampi kaikille osapuolille, varsinkin kiireiselle kohderyhmälle, jolla tässä tapauksessa oli aikaa 4 viikkoa vastata kyselyyn oman aikataulun mukaisesti. Lisäksi esimerkiksi opinnäytetyön tekijän kokopäivätyön kannalta aikataulun puhelinhaastatteluihin olisivat olleet haasteelliset. Ja yksi tärkeä tekijä, mitä saatekirjeessäkin painotettiin, oli anonyymit vastaukset, mikä ei olisi täytynyt täysin puhelinhaastatteluina. Taustatietoina kyseltiin yritysten liikevaihtoa ja miten pandemia-aika on vaikuttanut liikevaihtoon, näitä vastauksia ei välttämättä olisi saatu, jos olisi yksi kerrallaan haastateltu kohderyhmää.

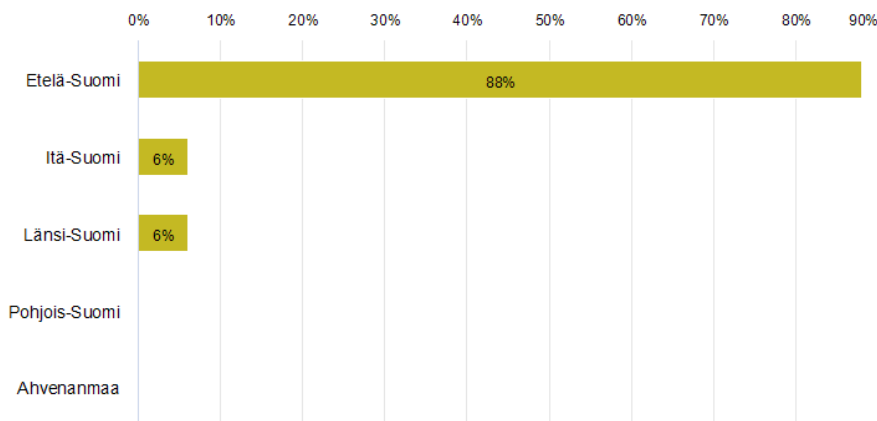
Valitessa tutkitaanko tuloksia satunnaisella otannalla, harkinnanvaraisella otannalla (näyte) tai kokonaistutkimuksella pitää katsoa minkä kokoinen perusjoukko on. Jos perusjoukko on suuri, valitaan vain tietyt yksiköitä tarkasteltavaksi. Näitä yksiköitä eli näytteitä kutsutaan harkinnanvaraiseksi otannaksi (tietty joukko valitaan itse) tai satunnaiseksi otannaksi (esimerkiksi ostoskeskuksen ovella haastatellut henkilöt). Jos perusjoukko ei ole liian suuri valitaan kokonaistutkimus, jolloin tutkitaan koko tiettyä valittua joukkoa. (Koppa Jyväskylän yliopisto 2015.) Tässä tapauksessa perusjoukko oli Helsingin pörssissä olevat kotimaiset pörssiyritykset ja koska perusjoukko ei ollut liian suuri oli kohderyhmäksi valittu kokonaistutkimus.

Määrällisessä tutkimuksessa aineiston käsittelyä kutsutaan tilastolliseksi menetelmäksi. Aineiston keräämisen jälkeen aineistoa tarkisteltiin ja katsottiin, että vastaukset eivät ole puutteellisia ja aineistoa oli tarpeeksi. Webropolilla kyselyn teon jälkeen ei tarvinnut excelissä analysoida taulukkomuodossa tai muuttaa vastauksia numeroiksi. Tulokset olivat analysoitavissa palkkikaavioina ja taulukoina. Suorien kysymysten analysointien lisäksi käytettiin ristiintaulukointeja. Lisäksi tulkittiin havaintoja oman ajattelun ja teorian avulla.

4.4 Tutkimustulokset ja analysointi

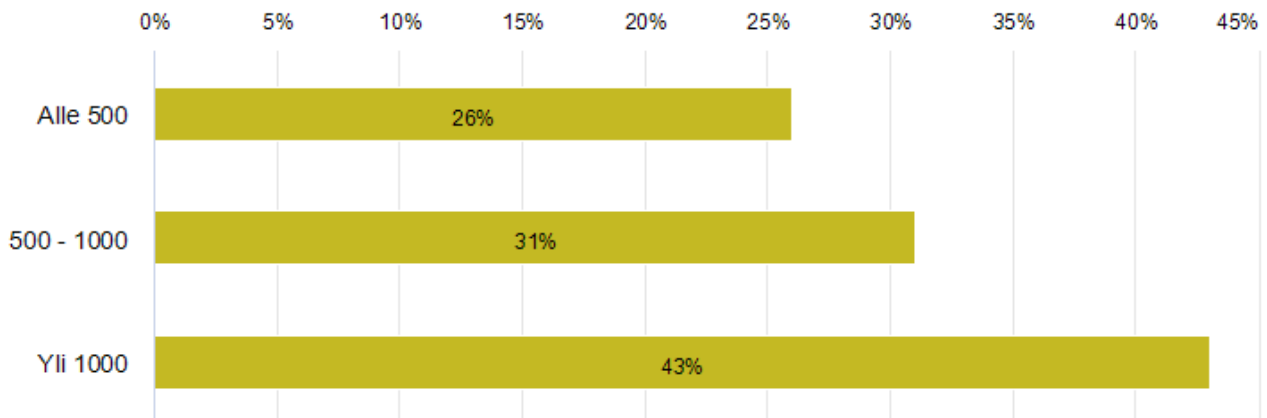
Seuraavaksi analysoidaan tutkimustuloksia. Aluksi käydään läpi taustatietokysymyksiä ja sen jälkeen varsinaisia tutkimuskysymyksiä.

4.4.1 Tutkimuksen taustatiedot

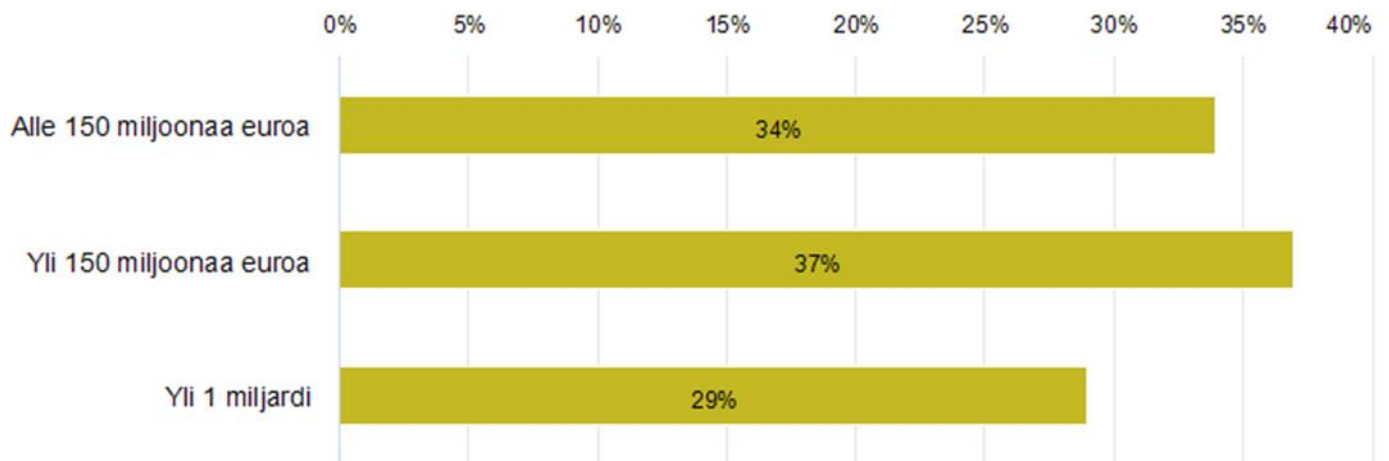
Kuva 3. Yrityksen sijainti (n=35)

Kyselyyn vastanneista yrityksistä suurin osa oli Etelä-Suomen läänistä, jopa 88%. Lisäksi 6 % yrityksistä oli Itä-Suomen läänistä ja 6 % oli Länsi-Suomen läänistä. Kyselyyn ei vastannut yhtään yritystä Pohjois-Suomen läänistä tai Ahvenanmaalta. (Kuva 3.)

Kuva 4. Yrityksen työntekijät

Toisessa taustatietokysymyksessä kysyttiin Kuinka paljon yrityksessä on työntekijöitä. Pörssiyritykset kohteena, joten mitoitettiin vastausvaihtoehdoiksi työntekijöitä alle 500 henkeä, 500-1000 henkeä tai yli 1000 henkeä ja näistä odotetusti eniten vastauksia tuli kohtaan yli 1000 työntekijää, melkein puolet vastauksista eli 43 %. 500-1000 työntekijää oli 31 % vastauksista ja alle 500 työntekijää oli 26 % vastauksista. (Kuva 4.)

Kuva 5. Yritysten liikevaihto

Kolmannessa taustatietokysymyksessä kysyttiin yrityksen viimeisintä vahvistettua liikevaihtoa.

Helsingin pörssissä yritykset jaotellaan 3 luokkaan: pienet (liikevaihto alle 150 miljoonaa euroa), keskisuuret (liikevaihto yli 150 miljoonaa euroa) ja suuret (liikevaihto yli 1 miljardia euroa).

Kyselyyn vastanneista yrityksistä 34 % oli pieniä yrityksiä, 37 % oli keskisuuria yrityksiä ja 29 % oli suuria yrityksiä (Kuva 5.)

Toimiala	Kappalemäärä	Prosentuaalinen osuus
Rahoituspalvelut	3	8,6%
Teknologia	7	20,0%
Teollisuus ja rakentaminen	9	25,7%
Terveydenhuolto	2	5,7%
Tietoliikenne	2	5,7%
Joku muu, mikä?	12	34,3%

Kuva 6. Yritysten toimiala

Neljännessä taustatietokysymyksessä kysyttiin yrityksen toimialaa. Yrityksille annettiin 5 eri

toimialavaihtoehtoa ja vapaavalintainen kenttä joku muu, mikä. Reilu neljännes eli 25,7% ilmoitti

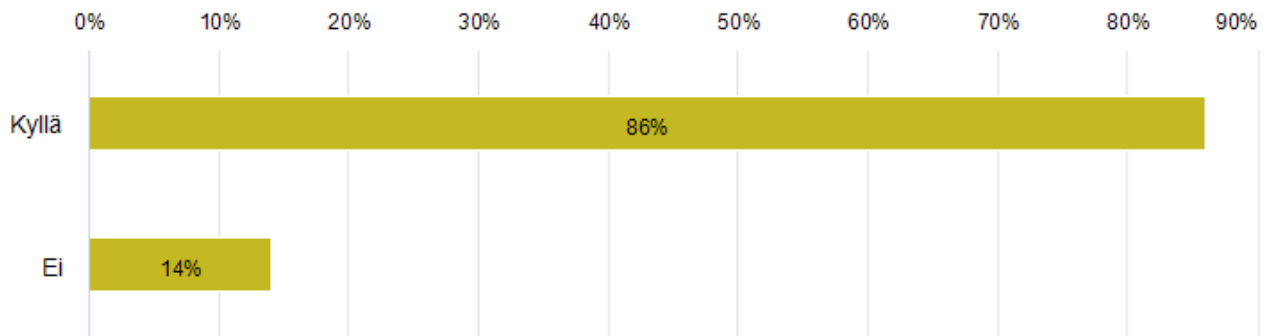
toimialakseen teollisuus ja rakentaminen. Seuraavaksi eniten oli teknologia-alan yrityksiä 20 % eli

7 vastaajista. (Kuva 6.)

12 vastaajista valitsi vapaan kentän, näissä vastauksissa kerrottiin toimialaksi kaupan ala (4

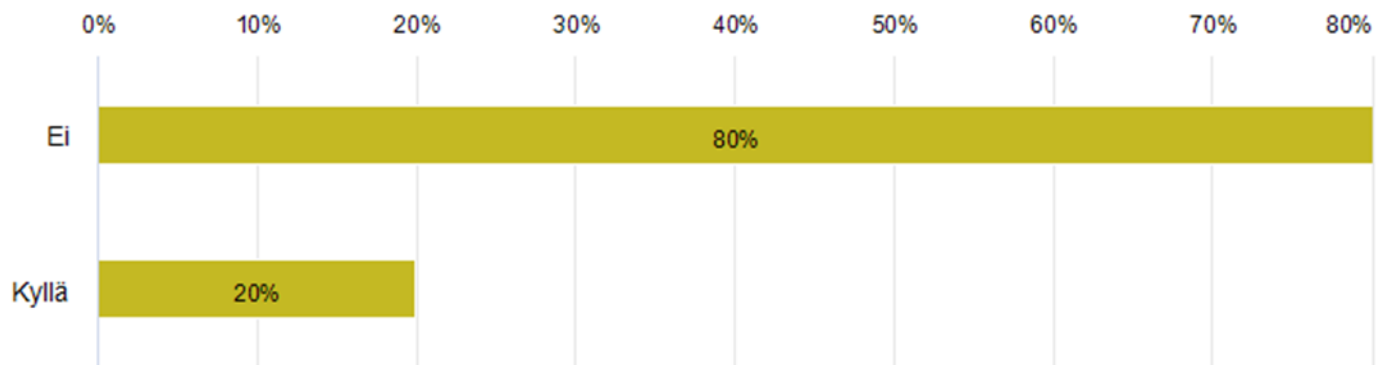
vastaajaa), kiinteistöala (2 vastaajaa) ja yksittäisiä vastauksia kuten henkilöstöpalvelut,

monialakonserni, media.

Kuva 7. Kansainvälinen toiminta

Viides taustatietokysymys kartoittaa yritysten kansainvälistä toimintaa. Yrityksistä 85,7 % (30 vastaajista) on kansainvälistä toimintaa ja 14 % on vain kotimaan toimintaa. (Kuva 7.)

Kuva 8. Useampi vakuutusmeklari

Vastaajista 80 % käyttää vain yhtä vakuutusmeklaria, mutta viidenneksellä on useampi meklari käytössään. (Kuva 8.)

Onko yrityksellä kansainvälistä toimintaa	Kyllä		Ei		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	6	100,0%	0	0,0%	6
Ei	0	0,0%	1	100,0%	1
Yhteensä	6		1		7

Kuva 9. Kansainvälinen toiminta ja useampi kuin yksi vakuutusmeklari

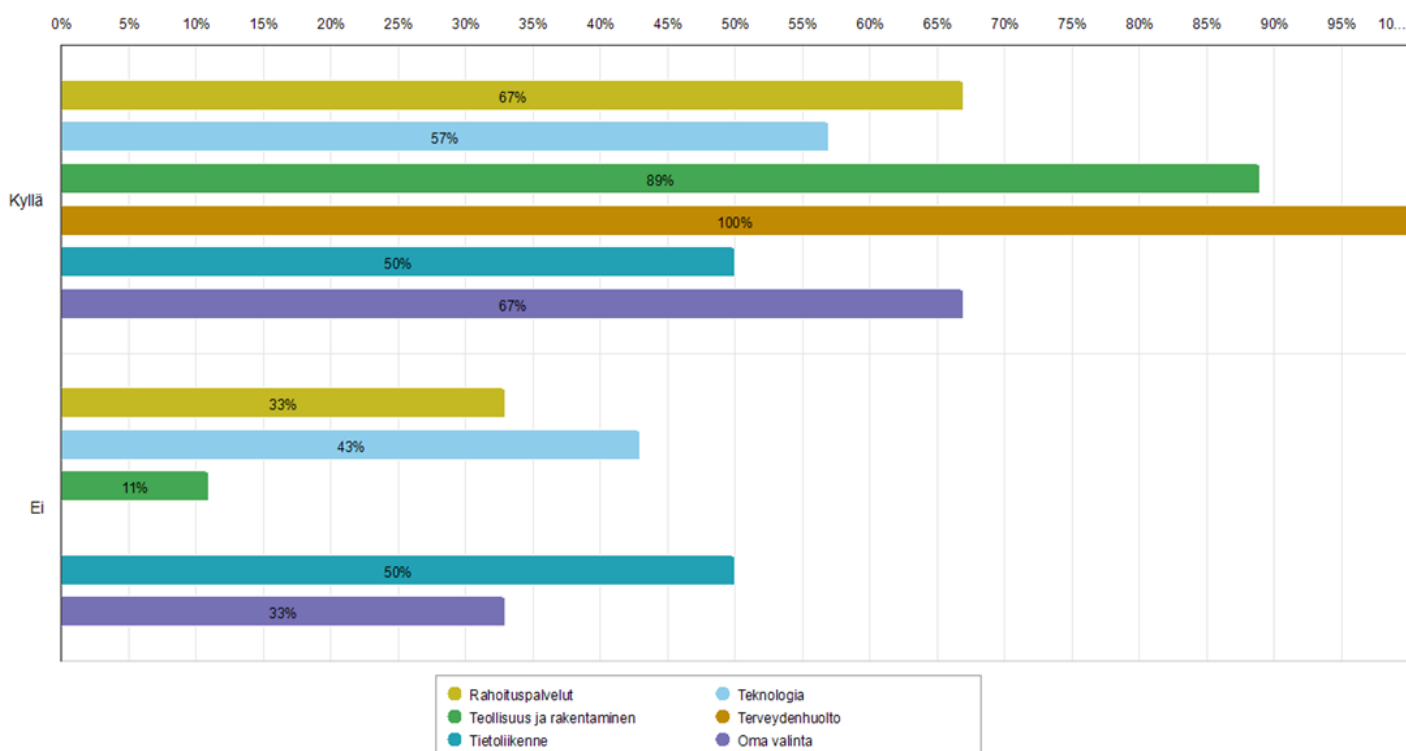
Yllättävä tieto on, että yhdellä yrityksistä ei ole kansainvälistä toimintaa, vaikka on useampi vakuutusmeklari käytössä. Ennakko-olettaus oli, että useampi meklari viittaisi kansainväliseen toimintaan. (Kuva 9.)

4.4.2 Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa

Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa	Kappalemäärä	Prosenttimäärä
Kyllä	25	71,4%
Ei	10	28,6%

Kuva 10. Meklarin käyttö ennen pandemiaa

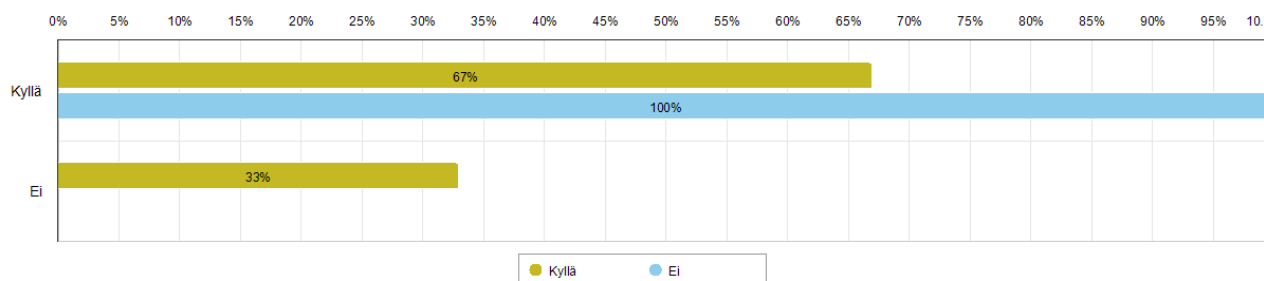
Vastaajista 25 eli 71,4 prosenttia on käyttänyt vakuutusmeklaria ennen pandemiaa ja 10 kappaletta eli 28,6 prosenttia ei ole käyttänyt. (Kuva 10).

Kuva 11. Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa toimialoittain

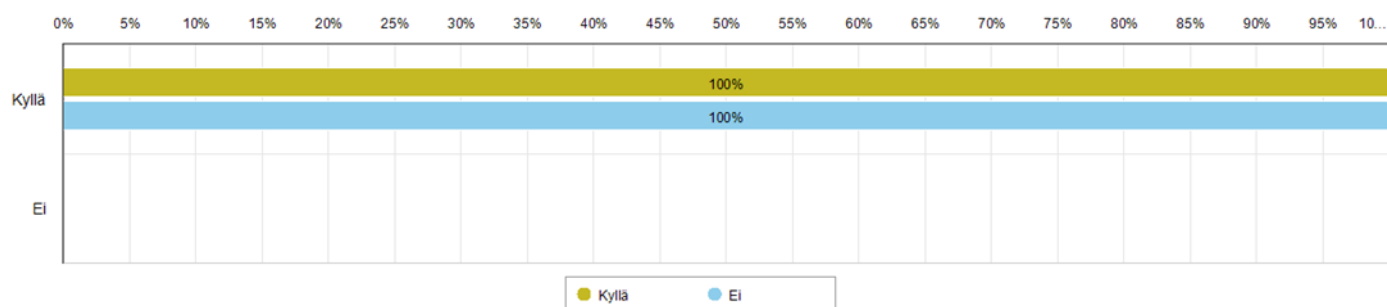
Eniten vakuutusmeklaria ennen pandemiaa on käytetty terveydenhuoltoalalla, tämän toimialan vastaajista kaikki kertoivat vakuutusmeklarin käytöstä. Teollisuus ja rakentaminen toimialalla käyttöprosentti oli myös runsasta, jopa 89 prosenttia tämän toimialan vastaajista käytti vakuutusmeklaria ennen pandemia-aikaa. Rahoituspalveluiden toimialalla myös kaksi kolmannesta

eli 67 prosenttia vastaajista käytti vakuutusmeklaria ennen pandemiaa. Teknologian alalla käyttöprosentti oli 57 prosenttia ja tietoliikennealalla puolet käytti vakuutusmeklaria. Muiden toimialojen käyttöprosentti oli 67 prosenttia. (Kuva 11.)

Kuva 12. Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa, kansainvälinen toiminta

Niistä vastaajista, joiden yrityksillä on kansainvälistä toimintaa vakuutusmeklaria käyttivät ennen pandemiaa 67 prosenttia eli kaksi kolmasosaa vastaajista. Vain kotimaan liiketoimintaa harjoittavista yrityksistä kaikki käyttivät vakuutusmeklaria ennen pandemiaa. (Kuva 12.)

Kuva 13. Vakuutusmeklarin käyttö ennen pandemiaa, useampi meklari käytössä

Kaikki 7 vastaajaa, kenellä on useampi kuin yksi vakuutusmeklari käytössä, ovat käyttäneet vakuutusmeklaria ennen pandemia-aikaa. (Kuva 13).

4.4.3 Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana

Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana	Kappalemäärä	Prosenttimäärä
Kyllä	26	74,3%
Ei	9	25,7%

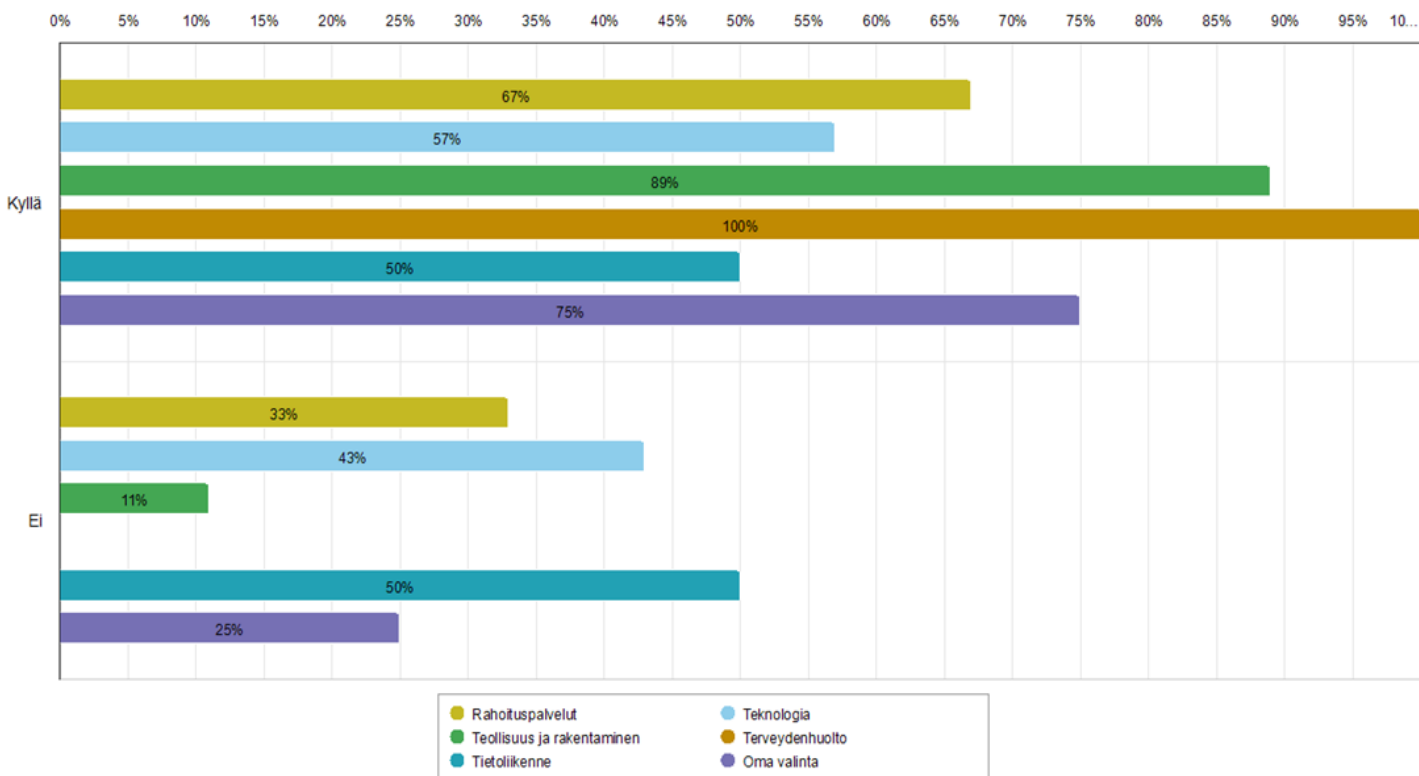
Kuva 14. Meklarin käyttö pandemian aikana

Vastaajista 26 eli 74,3 prosenttia on käyttänyt vakuutusmeklaria pandemian aikana ja 9 kappaletta eli 25,7 prosenttia ei ole käyttänyt. (Kuva 14).

Liikevaihdon muutos pandemian aikana	Kappalemäärä	Prosenttimäärä
Liikevaihto on pysynyt ennallaan	8	22,8%
Liikevaihto on laskenut	8	22,9%
Liikevaihto on kasvanut	19	54,3%

Kuva 15. Liikevaihto pandemian aikana

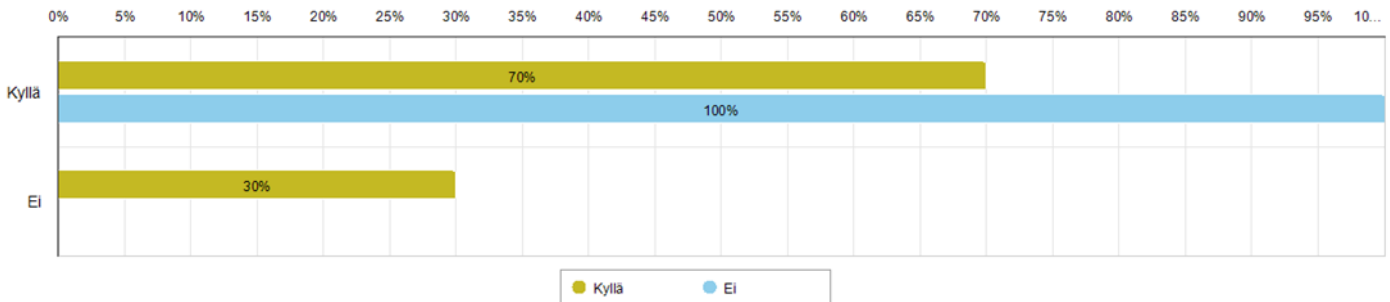
Yli puolella vastaajista eli 54,3 prosentilla liikevaihto on kasvanut pandemian aikana. 8 kappaletta vastaajista ilmoitti, että liikevaihto on pysynyt ennallaan ja 8 kappaletta vastaajista ilmoitti, että liikevaihto on laskenut. (Kuva 15.)

Kuva 16. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana toimialoittain

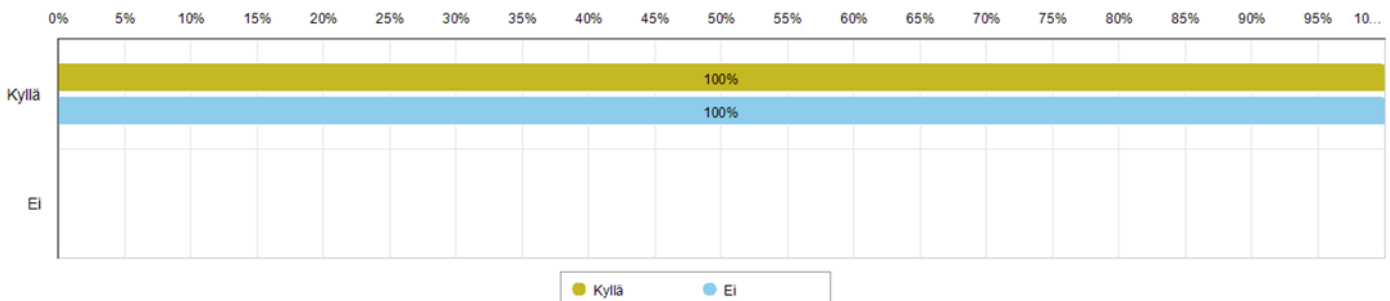
Eniten vakuutusmeklaria myös pandemian aikana on käytetty terveydenhuoltoalalla, tämän toimialan vastaajista kaikki kertoivat vakuutusmeklarin käytöstä eikä tähän ollut tullut muutosta pandemian myötä. Myös teollisuus ja rakentaminen toimialalla vakuutusmeklarin käyttö pandemia-ajalla oli runsasta, 89 prosenttia ilmoitti käyttäneensä meklaria eli tälläkin toimialalla käyttöprosentti

on pysynyt ennallaan. Tietoliikennealalla taas oli vähiten vakuutusmeklareiden käyttäjiä, vain puolet eli 50 prosenttia tietoliikennealan vastaajista ilmoitti käyttäneensä vakuutusmeklaria pandemian aikana. Omavalintaisten toimialojen osalta käyttömäärä oli hieman noussut pandemian aikana 67 prosentista 75 prosenttiin. (Kuva 16.)

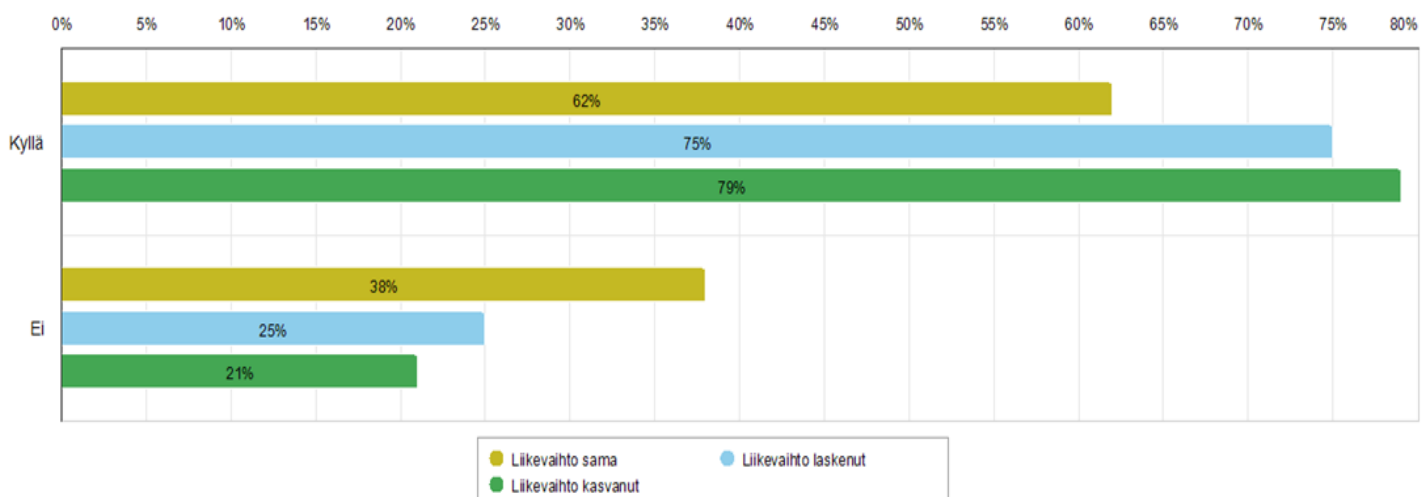
Kuva 17. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana, kansainvälinen toiminta

Niistä vastaajista, joiden yrityksillä on kansainvälistä toimintaa vakuutusmeklaria käyttivät pandemian aikana 70 prosenttia eli reilu kaksi kolmasosaa vastaajista, tämä määrä on kasvanut hieman. Vain kotimaan liiketoimintaa harjoittavista yrityksistä kaikki käyttivät vakuutusmeklaria myös pandemian aikana. (Kuva 17.)

Kuva 18. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian aikana, useampi meklari käytössä

Kaikki 7 vastajaa, kenellä on useampi kuin yksi vakuutusmeklari käytössä ovat käyttäneet vakuutusmeklaria pandemian aikana. (Kuva 18).

Kuva 19. Liikevaihdon muutos pandemia-aikana ja vakuutusmeklarin käyttöprosentti pandemia-aikana

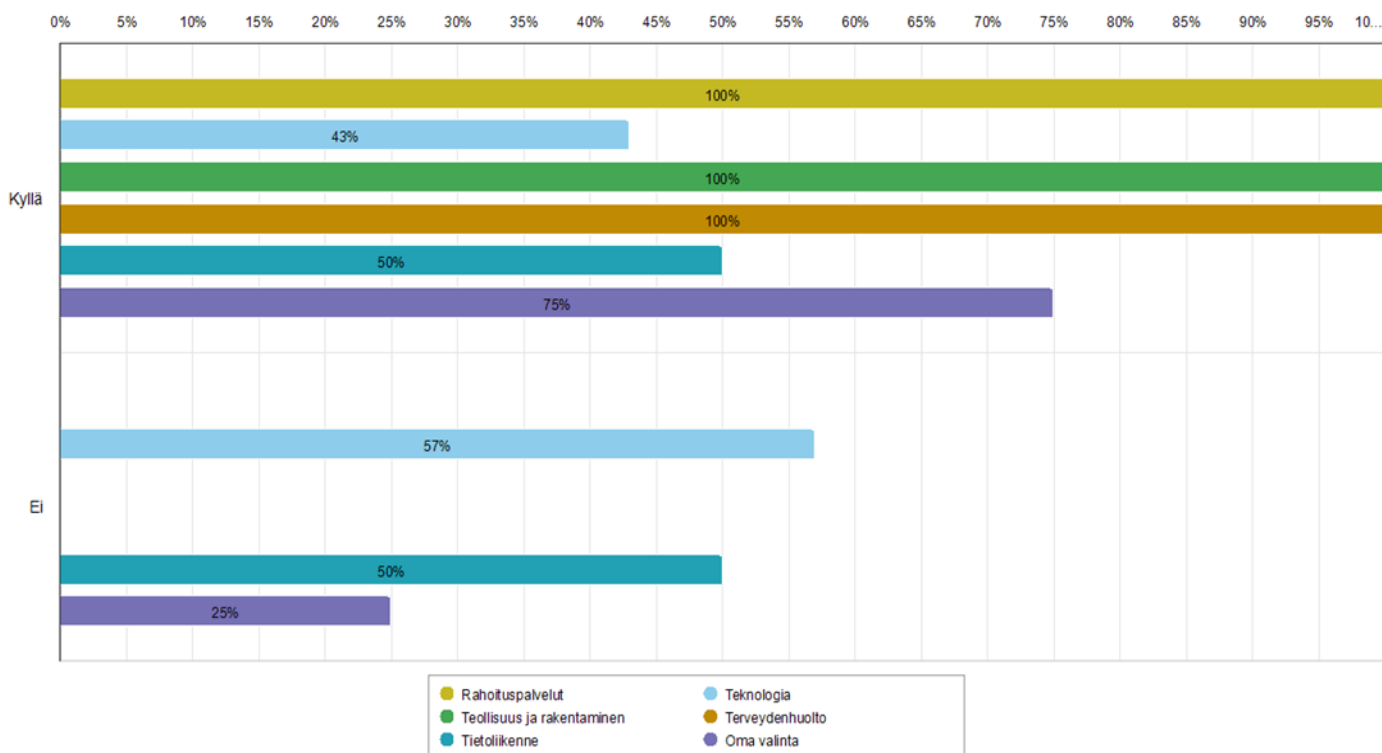
Niissä yrityksissä, joissa liikevaihto pysyi samana pandemia-ajalla reilu puolet (62%) yrityksistä käytti vakuutusmeklarin palveluita. Niissä yrityksissä, missä liikevaihto laski kolme neljännestä käytti vakuutusmeklaria eli 75 %. Yrityksistä isoin käyttöprosentti oli niillä yrityksillä, joiden liikevaihto kasvoi pandemia-aikana eli 79 prosentissa. (Kuva 19.)

4.4.4 Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen

Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen	Kappalemäärä	Prosenttimäärä
Kyllä	27	77,1%
Ei	8	22,9%

Kuva 20. Meklarin käyttö pandemian jälkeen

Vastaajista 27 eli 77,1 prosenttia on käyttänyt vakuutusmeklaria pandemian jälkeen ja 8 kappaletta eli 22,9 prosenttia ei ole käyttänyt. (Kuva 20).

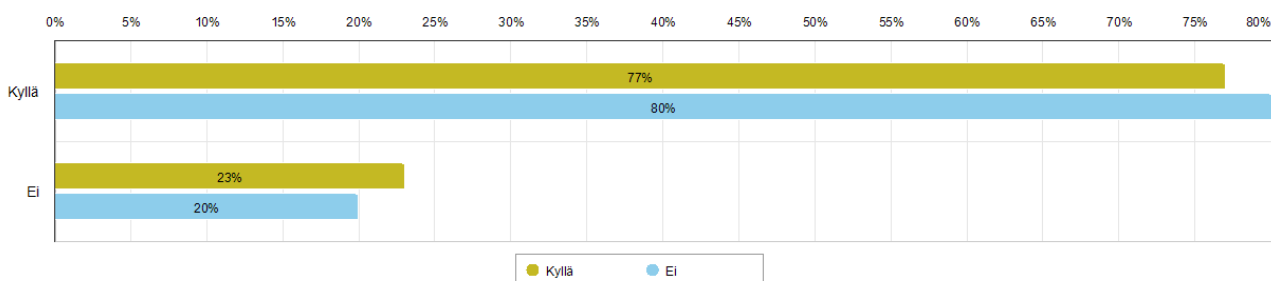

Kuva 21. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen toimialoittain

Terveysthuoltoalan kaikki vastaajat olivat käyttäneet vakuutusmeklaria ennen pandemiaa, pandemian aikana ja pandemian jälkeen eli tässä vastaukset pysyivät samana. Teollisuus ja rakentaminen toimialalla sekä rahoituspalveluissa käyttöprosentti nousi pandemia-ajan jälkeen täyteen 100 prosenttiin (ennen teollisuus ja rakentaminen 89 %, rahoituspalvelut 67 %).

Teknologian alla taas käyttöprosentti on pienentynyt pandemian jälkeen (ennen 57 %, nyt 43 %).

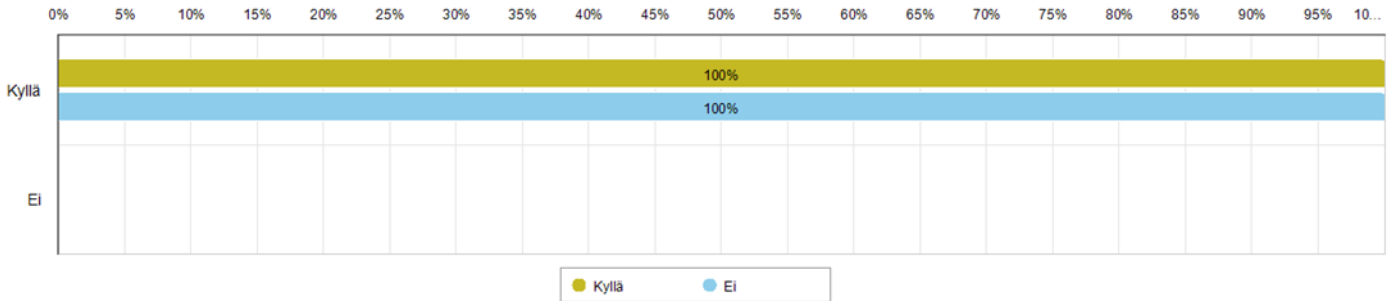
Tietoliikennealalla käyttö on pysynyt kautta pandemian samana, puolet tämän toimialan vastaajista käyttää vakuutusmeklaria. (Kuva 21.)

Kuva 22. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen, kansainvälinen toiminta

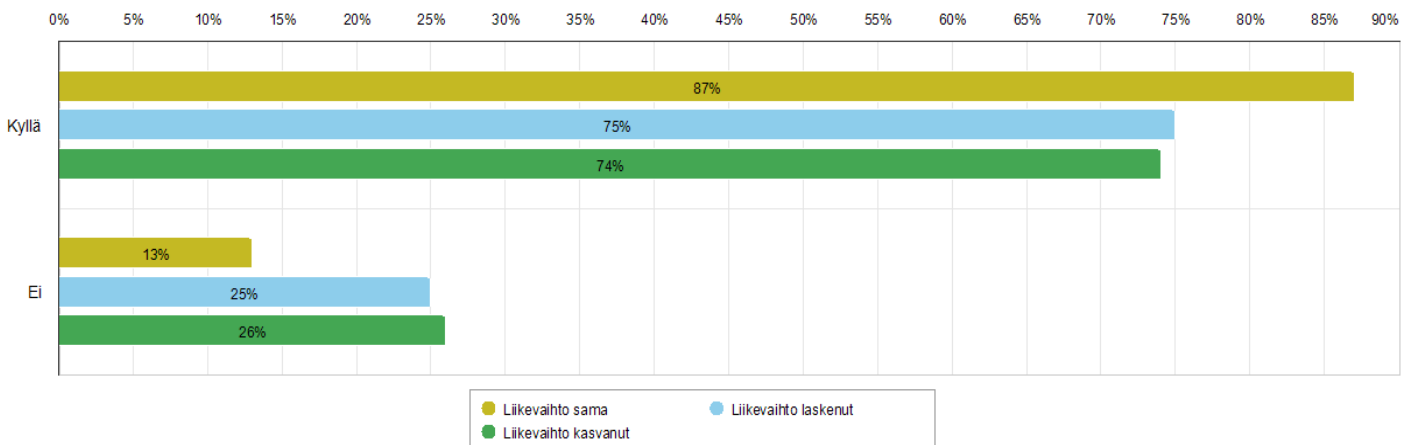
Niistä vastaajista, joiden yrityksillä on kansainvälistä toimintaa vakuutusmeklaria käyttivät pandemian jälkeen 77 prosenttia eli reilusti yli kaksi kolmasosaa vastaajista, tämä määrä on

kasvanut 10 prosentilla ennen pandemiaa lukemasta. Vain kotimaan liiketoimintaa harjoittavista yrityksistä enää 80 prosenttia käyttivät vakuutusmeklaria pandemian jälkeen eli viidennes on lopettanut vakuutusmeklarin käytön pandemian jälkeen. (Kuva 22.)

Kuva 23. Vakuutusmeklarin käyttö pandemian jälkeen, useampi meklari käytössä

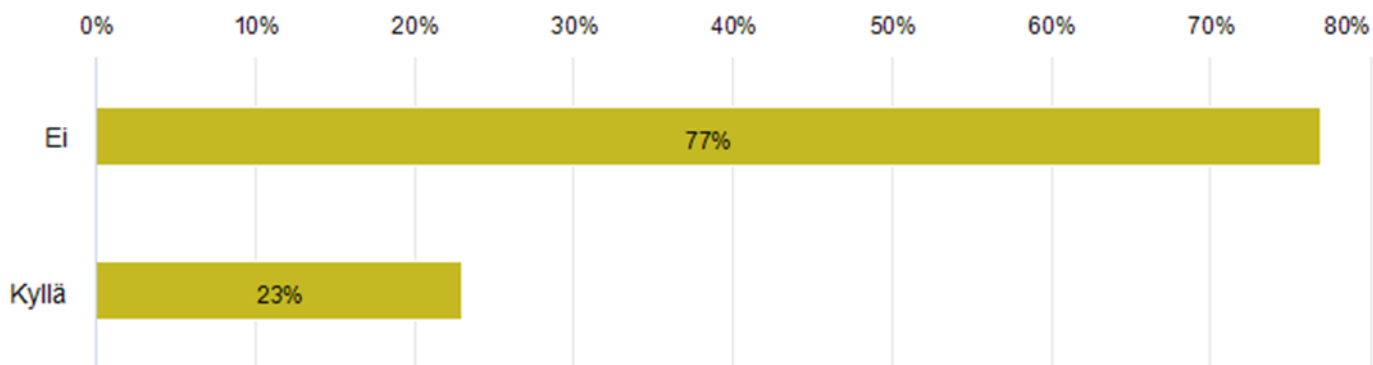
Kaikki 7 vastaajaa, kenellä on useampi kuin yksi vakuutusmeklari käytössä ovat käyttäneet vakuutusmeklaria myös pandemia-ajan jälkeen. (Kuva 23).

Kuva 24. Liikevaihdon muutos pandemia-aikana + käyttöprosentti pandemian jälkeen

Niissä yrityksissä, joissa liikevaihto laski pandemia-ajalla melkein neljä viidesosaa (79%) yrityksistä käytti vakuutusmeklarin palveluita pandemia-ajan jälkeen. Niissä yrityksissä, missä liikevaihto nousi 74 prosenttia käytti vakuutusmeklaria pandemia-ajan jälkeen. Yrityksistä isoin käyttöprosentti oli niillä yrityksillä, joiden liikevaihto pysyi samana pandemia-aikana eli 87 prosentissa. (Kuva 24.)

4.4.5 Vakuutusmeklareiden käyttöön vaikuttavat asiat

Kuva 25. Vakuutusmeklarin vaihto

Suurin osa vastaajista eli 77 prosenttia ei ole harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa. (Kuva 25).

Seuraavaan kysymykseen vastasi vain loput 8 vastaajaa, jotka ovat harkinneet vakuutusmeklarin vaihtoa.

Syyt vakuutusmeklarin vaihdon harkintaan	Kplmäärä	Prosenttimäärä
Meklarin palkkio on noussut liikaa hyötyyn nähden	0	0,0%
Meklarista ei ole ollut hyötyä yritykselle tai yhteydenpito on ollut haasteellista	0	0,0%
Kustannushyöty on laskenut	4	50,0%
Vahinkojen / korvausten käsittely on ollut vaikeaa	0	0,0%
Yritys on vaihtamassa vakuutusyhtiön omaan käsittelijään tai oma henkilöstö hoitaa vakuutukset	0	0,0%
Vaikeus saada yritykselle vakuutuksia samalta meklarilta sekä kotimaahan että ulkomaille	1	12,5%
Joku muu syy, mikä?	5	62,5%

Kuva 26. Syyt vakuutusmeklarin vaihdon harkintaan

Edellisessä kysymyksessä kysyttiin, kuinka moni vastaaja on harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa. 8 kappaletta vastaajista oli harkinnut asiaa ja heidät poimittiin vastaamaan minkä syiden takia he ovat asiaa harkinneet. Kysymys oli monivalintakysymys ja vastaaja pystyi valitsemaan useamman kuin yhden vaihtoehdon. Vastauksia saatiin yhteensä 10 eli muutama vastaaja oli valinnut 2 vaihtoehtoa. Vaikka useampi on harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa pääsääntöisesti he ovat olleet tyytyväisiä nykyisen meklarinsa toimintaan. Kukaan vastaajista ei ole valinnut harkinnan syyksi, että meklarista ei olisi hyötyä yritykselle, yritys hoitaisi itse vakuutukset, vakuutusmeklarin palkkio olisi liian suuri tai vahinkojen käsittely olisi vaikeaa. Yhdellä vastaajista on ollut haastavuuksia löytää sopivaa vakuutusmeklaria, kenellä olisi riittävät kontaktit muiden maiden vakuutusyhtiöihin,

jotta saisi samalta henkilöltä sekä kotimaan että ulkomaiden vakuutukset. 4 vastaajista eli puolet valitsi syyksi kustannushyödyn laskemisen. (Kuva 26.)

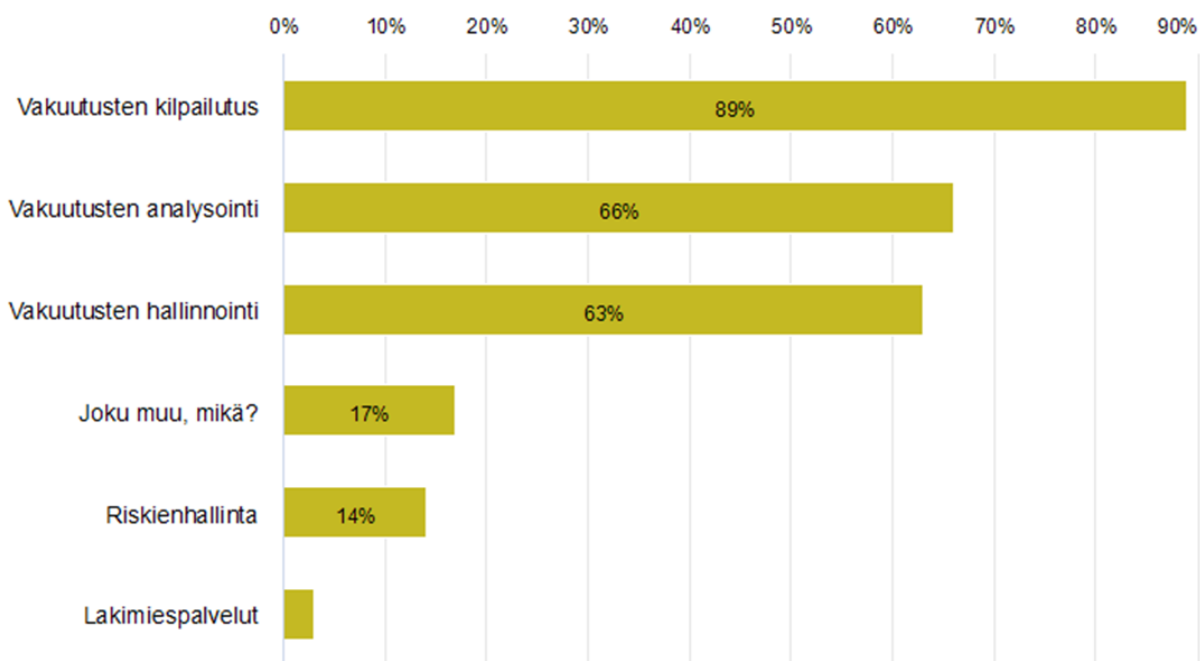
Lisäksi vapaaseen tekstikenttään joku muu syy, mikä saatiin 5 vastausta. Näistä 1 vastaajista ei tällä hetkellä käytä meklaria ja 4 vastaajista ilmoittaa yrityksen kilpailuttavan vakuutusmeklarin säännöllisesti.

Mitkä asiat vaikuttaa vakuutusmeklaria valittaessa	Kappalemäärä	Prosenttimäärä
Palkkion määrä	14	40,0%
Kustannushyöty	16	45,7%
Ammattitaito, vakuutusturvan riittävyys	26	74,3%
Ammattitaito, vahinkotilanteet	16	45,7%
Ammattitaito, vakuutuslajikohtainen tietämys	20	57,1%
Vaivattomuus hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä riippumatta	18	51,4%
Joku muu, mikä?	3	8,6%

Kuva 27. Vaikuttavat asiat vakuutusmeklaria valitessa

Kyselylomakkeen kysymyksessä 13 kysyttiin vastaajilta mitkä asiat vaikuttavat, kun he valitsevat vakuutusmeklaria. Kysymys laadittiin monivalintakysymyksenä ja vastaajat saivat valita yhden tai useamman vastauksen. Tähän kysymykseen saatiinkin eniten vastauksia, jopa 113 vastausta.

Selkeästi useampi asia vaikutti valintaa tehdessä. Isoin valintaprosentti tuli kohtaan ammattitaito, vakuutusturvan riittävyys, jonka valitsi melkein 75 prosenttia vastaajista. Reilu 57 prosenttia valitsi ammattitaito, vakuutuslajikohtainen tietämys. Yli 51 prosenttia vastaajista valitsi vaihtoehdon vaivattomuus hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä riippumatta. Myös vaihtoehdot vakuutusmeklarin palkkion määrä, kustannushyöty ja ammattitaito vahinkotilanteissa valitsi 14 – 16 vastaajaa per kohta. Lisäksi 3 vastaajista valitsi kohdan joku muu, mikä. Heistä 2 ilmoitti ettei käytä meklaria ja yhdellä kansainvälisen verkoston osaaminen ja koordinointi oli tärkeää meklaria valitessa. (Kuva 27.)

Kuva 28. Vakuutusmeklareiden palvelut

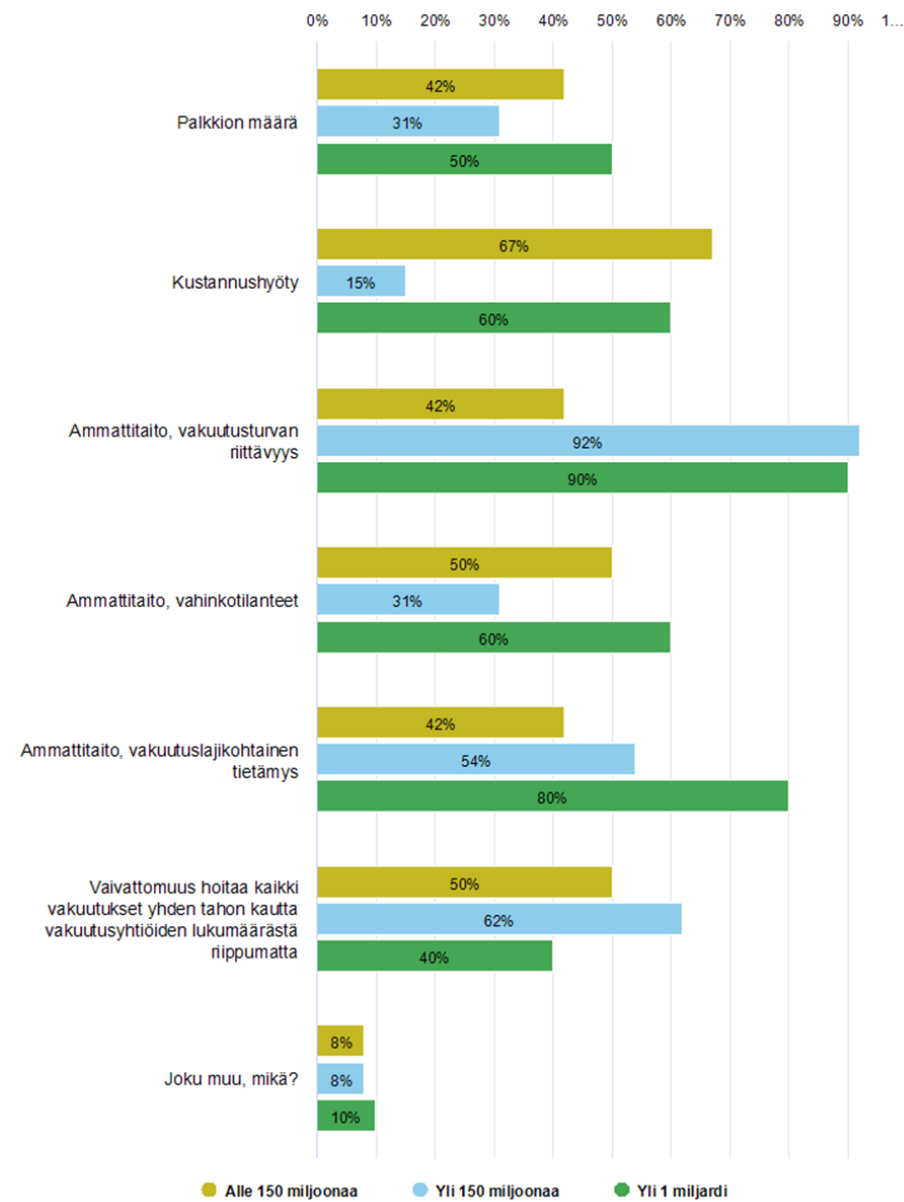
Viimeisenä tutkimuskysymyksenä kysyttiin mitä vakuutusmeklareiden palveluita vastaajat ovat käyttäneet. Kysymys laadittiin monivalintakysymyksenä ja vastaajat saivat valita yhden tai useamman vastauksen. Tähän kysymykseen saatiin reilusti vastauksia, 88 kappaletta eli selkeästi moni on käyttänyt useampaa kuin yhtä palvelua. Suurin osa vastaajista, jopa 89 prosenttia on kilpailuttanut vakuutuksensa ainakin kerran vakuutusmeklarin avulla. Vakuutusten analysointia on käyttänyt 66 prosenttia ja vakuutusten hallinnointipalvelua on käyttänyt 63 prosenttia vastaajista. Lakimiespalveluita on käyttänyt 1 vastaaja ja riskienhallintapalveluita 5 vastaajaa. Lisäksi oli vaihtoehto käyttää joku muu, mikä kenttää. (Kuva 28.)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Joku muu, mikä?	Kansainvälinen verkosto
Joku muu, mikä?	Vakuutuskorvauskäsittelyt hankalissa vahingoissa.
Joku muu, mikä?	Ei käytössä
Joku muu, mikä?	ei olla käytetty meklaripalveluita
Joku muu, mikä?	Emme käytä

Kuva 29. Vakuutusmeklareiden palvelut, oma valinta

5 vastaajista valitsi oma valintaisen kentän. Heistä 3 ilmoitti, etteivät käytä vakuutusmeklaripalveluita, 1 vastaajista käyttää vakuutusmeklareita apuna hankalien vahinkojen

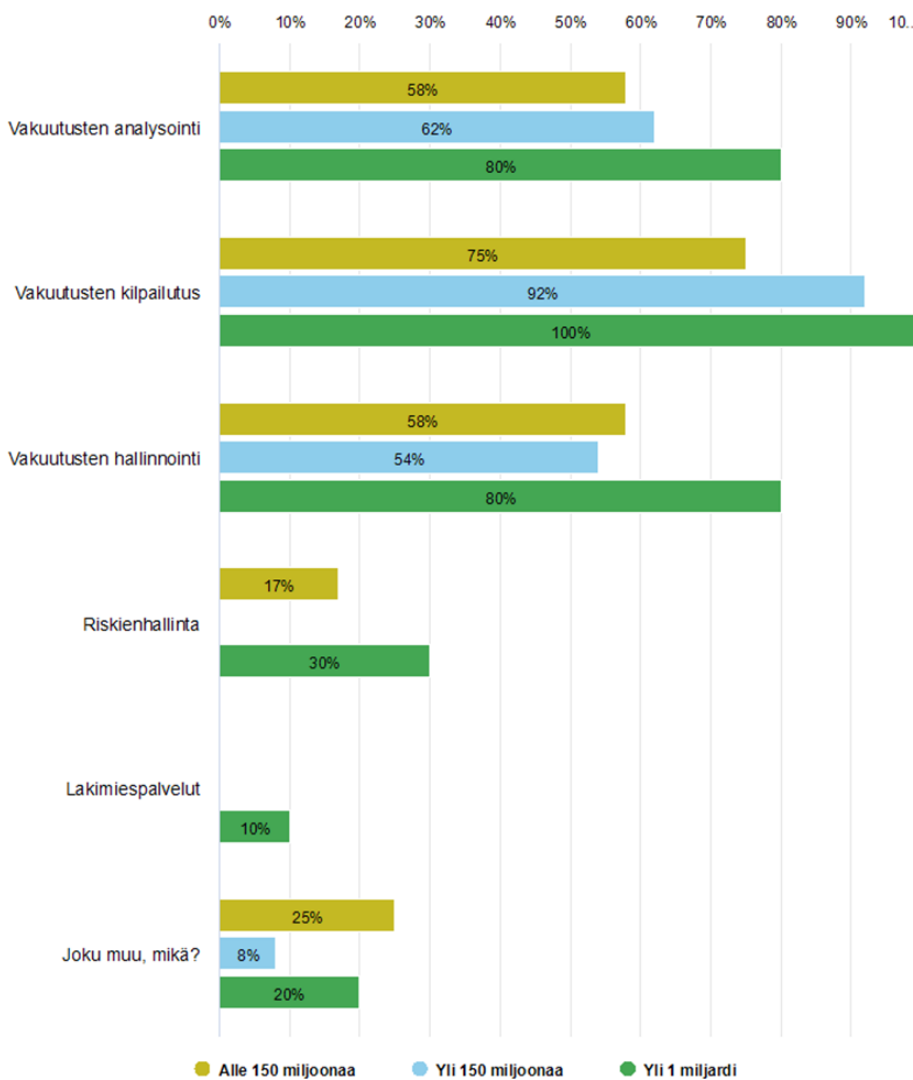
vakuutuskorvauskäsittelyissä ja 1 vastaaja vastasi vakuutusmeklarin kansainvälisen verkoston.
(Kuva 29.)

Kuva 30. Liikevaihdon mukaan, mitkä asiat vaikuttaa meklarin valintaan

Suuren liikevaihdon omaavilla yrityksillä (viimeinen vahvistettu liikevaihto yli 1 miljardi) tärkeimmiksi asioiksi vakuutusmeklarin valinnassa nousevat ammattitaito ja vakuutusturvan riittävyys 90 prosentilla vastaajista, ammattitaito ja vakuutuslajikohtainen tietämys 80 prosentilla vastaajista sekä 60 prosentilla kustannushyöty sekä ammattitaito vahinkotilanteissa. Keskisuurilla yrityksillä (liikevaihto 150 miljoonaa – 1 miljardi) tärkeimmiksi asioiksi nousee ammattitaito, vakuutusturvan riittävyys 92 prosentille vastaajista, 62 prosentilla vaivattomuus hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä riippumatta. Pienillä yrityksillä (liikevaihto alle 150

miljoonaa) ei mikään kohta noussut niin tärkeäksi kuin isommilla yrityksillä. Ainoa asia, minkä yli puolet pienten yritysten vastaajista valitsi oli kustannushyöty (67 prosenttia). Puolet pienistä yrityksistä valitsivat ammattitaidon vahinkotilanteissa sekä vaivattomuuden hoitaa hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä riippumatta. Toisesta päästä vähäisillä vastauksilla yllätti keskisuuret yritykset ja että heistä vain 15 prosenttia valitsi kustannushyödyn vaikuttaviksi asioiksi ja palkkion määräkin vaikuttaa vain 31 prosenttiin vastauksista. (Kuva 30.)

Kuva 31. Liikevaihdon mukaan vakuutusmeklareiden käytetyt palvelut

Suuren liikevaihdon omaavilla yrityksillä (viimeinen vahvistettu liikevaihto yli 1 miljardi) tärkeimmäksi vakuutusmeklarin palveluksi nousi vakuutusten kilpailutus, jonka valitsi kaikki suurten yritysten vastaajat. Vakuutusten analysointi ja hallinnointi olivat yhtä käytettyjä suurilla yrityksillä eli 80 prosenttia käytti näitä palveluita. Riskienhallintapalveluita käytti 30 prosenttia ja

lakimiespalveluita 10 prosenttia. Keskisuurilla yrityksillä (liikevaihto 150 miljoonaa – 1 miljardi) tärkeimmäksi vakuutusmeklareiden palveluksi nousi myös vakuutusten kilpailutus, tämän valitsi 92 prosenttia vastaajista. Vakuutusten analysointia käytti 62 prosenttia vastaajista ja hallinnointipalvelua käytti 54 prosenttia vastaajista. Keskisuuret yritykset eivät käyttäneet lakimiespalveluita tai riskienhallintapalveluita. Pienillä yrityksillä (liikevaihto alle 150 miljoonaa) myös vakuutusten kilpailutus nousi tärkeimmäksi ja sen valitsi 75 prosenttia vastaajista. Reilu puolet vastaajista oli ilmoittaneet käyttäneensä vakuutusten analysointia ja hallinnointia ja 17 prosenttia käytti riskienhallintapalveluita. (Kuva 31.)

4.5 Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että taustatietojen perusteella valtaosa kyselyyn vastanneista yrityksistä sijaitsee Etelä-Suomessa. Pieni osuus yrityksistä sijaitsee Itä-Suomessa tai Länsi-Suomessa. Pohjois-Suomessa tai Ahvenanmaalla ei sijainnut yhtään yritystä. Melkein puolessa yrityksistä on yli 1000 työntekijää ja neljäsosassa yrityksistä on alle 500 työntekijää, loppuissa yrityksissä työntekijämäärä jää näiden väliin.

Liikevaihdon osalta voidaan eritellä, että hieman yli kolmannes yrityksistä luokitellaan keskisuuriksi yrityksiksi, joiden liikevaihto ylittää 150 miljoonaa. Vastaavasti hieman alle kolmannes yrityksistä lukeutuu suuriin yrityksiin, joiden liikevaihto ylittää 1 miljardin, ja noin kolmannes ovat pieniä yrityksiä, joiden liikevaihto jää alle 150 miljoonaa. Toimialojen osalta yritykset kattavat useita eri toimialoja. Teknologia, teollisuus ja rakentaminen ovat keskeisimmät toimialat, joihin lähes puolet vastaajista kuuluu. Lisäksi vastaajien joukosta löytyy edustusta terveydenhuollosta, rahoituspalveluista, tietoliikenteestä, kaupan alalta ja kiinteistöalalta.

Kansainvälisen toiminnan näkökulmasta noin 30 yrityksestä harjoittaa kansainvälistä liiketoimintaa. Yritysten oikeiden yhteyshenkilöiden selvityksen aikana yksi yritys pyysi nähdä ennakkoon kyselylomakkeen kysymykset ja ehdotti lisäkysymystä useamman vakuutusmeklarin samanaikaisesta käytöstä. Tämä lisäkysymys lisättiin kyselylomakkeeseen, ja tuloksena oli, että viidesosa vastaajista ilmoitti hyödyntävänsä useampaa kuin yhtä vakuutusmeklaria. Ristiintaulukoinnin perusteella havaittiin, että yrityksillä, joilla on kansainvälistä toimintaa, on taipumus käyttää useampia vakuutusmeklareita. Normaalista massasta poiketen voidaan mainita, että yhdellä yrityksistä, joka hyödyntää useampaa kuin yhtä vakuutusmeklaria, on ainoastaan kotimaan toimintaa, kun taas muilla useampaa vakuutusmeklareita käyttävillä yrityksillä on yhteyksiä myös kansainväliseen liiketoimintaan.

Ensimmäisessä alakysymyksessä tiedusteltiin, kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyrityksistä on käyttänyt vakuutusmeklaripalveluita ennen Covid-19-pandemia-

aikaa. Kyselyyn vastanneista 35 yrityksestä peräti 25 ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklarin palveluita ennen pandemian puhkeamista, mikä vastaa lähes kolmea neljäsosaa kaikista vastaajayrityksistä.

Tarkasteltaessa vastaajayritysten toimialoja, voidaan havaita, että terveydenhoitoala sekä teollisuus ja rakentaminen olivat erityisen aktiivisia vakuutusmeklaripalveluiden käyttäjiä. Sen sijaan tietoliikenneala yllätti vähäisellä vakuutusmeklaripalveluiden käytöllään, mikä voidaan osittain selittää vakuutusmaksujen alhaisemmalla tasolla verrattuna esimerkiksi rakennusalaan. Tämä alhaisempi hintataso voi johtua alhaisemmista vakuutusvahinkoprosenteista ja muista toimialakohtaisista tekijöistä.

Kansainvälisen toiminnan harjoittavista yrityksistä noin kaksi kolmasosaa ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklaripalveluita ennen Covid-19-pandemiaa. Yrityksistä, joilla on ainoastaan kotimaan toimintaa, kaikki olivat käyttäneet vakuutusmeklaria ennen pandemian puhkeamista. Samoin useampaa kuin yhtä vakuutusmeklaripalvelua hyödyntävistä yrityksistä kaikki olivat tehneet vastaavan valinnan ennen pandemiaa. Tämä viittaa siihen, että vakuutusmeklaripalveluiden käyttö oli laajalle levinnyttä, ja se oli yleistä käytäntöä sekä kotimaan että kansainvälisen toiminnan piirissä toimivien yritysten keskuudessa ennen pandemiaa.

Toisessa alakysymyksessä tiedusteltiin, kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyrityksistä on käyttänyt vakuutusmeklaripalveluita Covid-19-pandemian aikana. Kyselyyn vastanneista 35 yrityksestä 26 ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklarin palveluita pandemian aikana, mikä tarkoittaa, että verrattuna tulokseen ennen pandemiaa 1 yritys lisää on siirtynyt käyttämään vakuutusmeklaria. Prosentuaalisesti tämä tarkoittaa, että käyttöprosentti on noussut 71,4 prosentista 74,3 prosenttiin.

Huomataan, että liikevaihto on hieman yli puolella yrityksistä noussut pandemian aikana. Reilulla viidesosalla vastaajista liikevaihto on pysynyt ennallaan, samoin reilu viidesosalla liikevaihto on laskenut. Tarkasteltaessa vastaajayritysten toimialoja, voidaan havaita, että terveydenhoitoala sekä teollisuus ja rakentaminen olivat erityisen aktiivisia vakuutusmeklaripalveluiden käyttäjiä myös pandemian aikana. Tietoliikennealalla myös pandemian aikana vain puolet yrityksistä käytti vakuutusmeklaria.

Kansainvälisen toiminnan harjoittavista yrityksistä melkein kolme neljäsosaa ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklaripalveluita pandemian aikana, nousua oli 67 prosentista -> 70 prosenttiin. Pandemia-aika ei ole tuonut muutosta siihen, että yrityksistä, joilla on ainoastaan kotimaan toimintaa, kaikki olivat käyttäneet vakuutusmeklaria ennen pandemian puhkeamista. Samoin useampaa kuin yhtä vakuutusmeklaripalvelua hyödyntävistä yrityksistä kaikki olivat

tehneet vastaavan valinnan jo ennen pandemiaa eikä pandemia-aika muuttanut sitä. Vakuutusmeklaripalveluiden käyttö oli laajalle levinnyttä myös pandemian aikana, ja se pysyi yleisenä käytäntönä sekä kotimaan että kansainvälisen toiminnan piirissä toimivien yritysten keskuudessa pandemian aikana.

Yritysten liikevaihdon muutoksen ja vakuutusmeklaripalveluiden käytön välinen suhde voidaan tiivistää seuraavasti: Niistä yrityksistä, joiden liikevaihto pysyi vakiona pandemian aikana, vakuutusmeklaripalveluita hyödynsi 62 prosenttia yrityksistä. Toisaalta niiden yritysten joukosta, joiden liikevaihto laski pandemian aikana, vakuutusmeklaripalveluita käytti 75 prosenttia yrityksistä. Katsotaan sitten yrityksiä, joiden liikevaihto sen sijaan kasvoi pandemian aikana? Näistä yrityksistä peräti 79 prosenttia hyödynsi vakuutusmeklaripalveluita. Tämä viittaa siihen, että vakuutusmeklaripalveluiden käyttö voi lisääntyä, kun yritysten liikevaihto kasvaa tai kun ne kokevat liiketoimintansa muutoksia, kuten pandemian aiheuttamat haasteet.

Kolmannessa alakysymyksessä tiedusteltiin, kuinka suuri osuus Helsingin pörssissä olevista kotimaisista pörssiyrityksistä on käyttänyt vakuutusmeklaripalveluita Covid-19-pandemian jälkeen. Kyselyyn vastanneista 35 yrityksestä 27 ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklarin palveluita pandemian jälkeen, mikä tarkoittaa, että verrattuna tulokseen pandemia-aikana 1 yritys lisää on siirtynyt käyttämään vakuutusmeklaria ja ennen pandemiaa määrään on tullut 2 käyttäjää lisää. Prosentuaalisesti tämä tarkoittaa, että käyttöprosentti on noussut 71,4 prosentista 77,1 prosenttiin.

Kuten toisen alaongelman kohdalla huomattiin, liikevaihto on hieman yli puolella yrityksistä noussut pandemian aikana. Reilulla viidesosalla vastaajista liikevaihto on pysynyt ennallaan, samoin reilu viidesosalla liikevaihto on laskenut. Tarkasteltaessa vastaajayritysten toimialoja, voidaan havaita, että terveydenhoitoala sekä teollisuus ja rakentaminen olivat erityisen aktiivisia vakuutusmeklaripalveluiden käyttäjiä myös pandemian jälkeen, teollisuus ja rakentaminen toimialoilla myös loput vastaajayritykset ovat pandemian jälkeen siirtyneet käyttämään vakuutusmeklaria eli käyttöprosentti tällä alalla nousi 100 prosenttiin. Tietoliikennealalla myös pandemian jälkeen vain puolet yrityksistä käytti vakuutusmeklaria, tämä on pysynyt samana käyttöprosenttina koko ajan. Teknologian alalla käyttöprosentti on pienentynyt pandemian myötä ja siellä alle puolet vastaajista käyttää enää vakuutusmeklaria.

Kansainvälistä toimintaa harjoittavista yrityksistä reilu kolme neljäsosaa ilmoitti hyödyntäneensä vakuutusmeklaripalveluita pandemian jälkeen, nousua oli 67 % -> 77 %. Pandemia-ajan jälkeen viidesosa yrityksistä, joilla on ainoastaan kotimaan toimintaa, ei enää käyttäneet vakuutusmeklaria. Useampaa kuin yhtä vakuutusmeklarin palvelua hyödyntävistä yrityksistä kaikki käyttivät vakuutusmeklaria pandemian jälkeen. Tulokset olivat aika selkeät tämän osalta. Ei ollut väliä onko kansainvälistä toimintaa vai ei, jos yrityksellä oli useampi vakuutusmeklari, tilanne oli toistunut

samana ennen pandemiaa, pandemian aikana ja pandemian jälkeen. Vakuutusmeklaripalveluiden käyttö oli laajalle levinnyttä myös pandemian jälkeen, ja se pysyi yleisenä käytäntönä sekä kotimaan että kansainvälisen toiminnan piirissä toimivien yritysten keskuudessa pandemian jälkeen.

Yritysten liikevaihdon muutoksen pandemia-aikana vaikutti vakuutusmeklaripalveluiden käyttöön sekä pandemia-aikana että pandemian jälkeen. Niissä yrityksissä, joiden liikevaihto pysyi vakiona pandemian aikana, vakuutusmeklarin käyttöprosentti kasvoi aika runsaasti pandemia-ajasta pandemian jälkeiseen aikaan (62 prosentista -> 87 prosenttiin). Niistä yrityksistä, joiden liikevaihto laski pandemian aikana, vakuutusmeklaripalveluita alkoi useampi käyttämään pandemian myötä, käyttöprosentti nousi 75 prosentista 79 prosenttiin. Entäpä ne yritykset, joiden liikevaihto sen sijaan kasvoi pandemian aikana? Yllätyksenä näistä yrityksistä peräti 5 prosenttia lopetti vakuutusmeklaripalveluiden käytön pandemian jälkeen. Tämä viittaa siihen, että vakuutusmeklaripalveluiden käyttö voi lisääntyä, kun yritysten liikevaihto laskee tai kun ne kokevat liiketoimintansa muutoksia, kuten pandemian aiheuttamat haasteet, mutta jostain syystä liikevaihdon kasvaessa käyttöprosentti pieneneekin.

Neljännessä alakysymyksessä kysyttiin, mitkä asiat vaikuttavat Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyritysten kiinnostukseen käyttää vakuutusmeklaria? Tämä tavoite saavutettiin aluksi tutkimalla, kuinka moni kyselyyn vastaajista oli harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa ja mitkä syyt olivat vaikuttaneet tähän harkintaan. Kyselyyn vastasi 35 yritystä, ja heidän vastauksensa paljastavat monia kiinnostavia seikkoja. Tulosten perusteella havaitaan, että ainoastaan kahdeksan kyselyyn vastanneista (eli noin neljäsosa vastaajista) oli harkinnut vakuutusmeklarin vaihtamista. Tämä viittaa siihen, että suurin osa vastaajista oli tyytyväisiä nykyiseen vakuutusmeklariinsa ja tämän tarjoamiin palveluihin. Yksi vastaajista oli kohdannut vaikeuksia löytää sopivaa vakuutusmeklaria, joka pystyisi tarjoamaan vakuutuspalveluita sekä kotimaan että kansainväliseen toimintaan, mikä osoittaa tarpeen erityisosaamiselle tässä kysymyksessä.

Kustannustekijä oli merkittävä syy vaihtoharkintaan, sillä puolet vastaajista ilmoitti harkitsevansa vaihtoa nimenomaan kustannushyödyn laskemisen takia. Lisäksi puolet vastaajista mainitsi omavalintaisessa tekstikentässä, että he harkitsevat meklarin vaihtoa säännöllisesti yrityksen vakuutusmeklaripalveluiden kilpailuttamisen vuoksi. Näin ollen voidaan päätellä, että kiinnostus vakuutusmeklaripalveluiden vaihtoon perustuu useisiin eri tekijöihin, mukaan lukien kustannukset, tarve erityisosaamiselle ja säännöllinen kilpailuttaminen. Tämä tarjoaa arvokasta tietoa vakuutusmeklaripalveluiden käytön taustalla vaikuttavista tekijöistä ja yritysten harkintaprosessista.

Seuraavassa vaiheessa pyydettiin vastaajia arvioimaan tekijöitä, jotka vaikuttavat vakuutusmeklarin valinnassa. Vastaajille tarjottiin useita vaihtoehtoja, joista he saivat valita yhden

tai useamman. Lisäksi oli käytössä vapaamuotoinen tekstikenttä mahdollisille lisäkommenteille. Kysymys tuotti yhteensä vaikuttavat 113 vastausta, mikä tarkoittaa keskimäärin 3,2 valintaa per vastaaja. Vakuutusmeklarin ammattitaito jaettiin kolmeen eri näkökulmaan eli vakuutusmeklarin ammattitaito vakuutusturvan riittävydestä, ammattitaito vahinkotilanteissa sekä vakuutusmeklarin ammattitaito vakuutuslajikohtaisessa tiedossa (esimerkiksi mitä eri vakuutuksia tarvitsee sikatilan pitäjä kuin ammattiautoilija, jolla on 50 rekkaa).

Vakuutusturvan riittävyyden ammattitaito nousi esiin merkittävimpana tekijänä, sillä jopa 26 vastaajaa (35 vastaajasta) korosti sen tärkeyttä. Myös vakuutusmeklarin ammattitaito vakuutuslajikohtaisessa tiedossa sai 20 ääntä, mikä korostaa sen merkitystä. Edelleen 18 vastaajaa piti tärkeänä mahdollisuutta hoitaa kaikki vakuutukset yhdeltä taholta riippumatta vakuutusyhtiöiden määrästä. Kustannushyöty ja vahinkotilanteiden käsittelyn ammattitaito saivat molemmat 16 ääntä, mikä korostaa niiden keskeistä roolia. Lisäksi vakuutusmeklarin palkkion määrä sai 14 ääntä, mikä viittaa siihen, että kustannukset ovat yksi tekijä vakuutusmeklarin valinnassa. Vapaavalintaisessa kentässä kaksi vastaajaa ilmoitti, että heidän yrityksensä ei käytä tällä hetkellä vakuutusmeklaria. Yksi vastaaja nosti esiin kansainvälisen verkoston osaamisen ja koordinoinnin merkityksen meklarin valinnassa, mikä osoittaa monimutkaisemman toimintaympäristön vaikutuksen valintaprosessiin. Nämä tulokset antavat arvokasta tietoa siitä, millaiset tekijät vaikuttavat vakuutusmeklarin valintaan ja mitkä näkökohdat ovat erityisen keskeisiä yritysten päätöksenteossa tällä alueella.

Tutkimuksen viimeisenä osa-alueena selvitettiin, mitä vakuutusmeklaripalveluita vastaajat ovat käyttäneet. Vastaajat saivat valita yhden tai useamman palvelun useiden vaihtoehtojen joukosta ja lisäksi oli tarjolla vapaa tekstikenttä mahdollisia lisäkommenteja varten. Tähän kysymykseen saatiin yhteensä 88 vastausta, mikä merkitsee keskimäärin 2,5 valintaa per vastaaja.

Keskeinen havainto on, että lähes 90 prosenttia vastaajista on kilpailuttanut vakuutuksensa vähintään kerran liiketoimintansa aikana, mikä osoittaa kilpailuttamisen yleisyyden ja merkityksen vakuutusasioissa. Kaksi kolmasosaa vastaajista on analysoinut vakuutuksiaan vakuutusmeklarin avustuksella, mikä viittaa ammattilaisen tuen tärkeyteen vakuutusten tarkastelussa ja optimoinnissa. Lisäksi yli 60 prosenttia vastaajista on hyödyntänyt vakuutusten hallinnointipalvelua. Riskienhallintapalveluiden ja lakimiespalveluiden käyttö näyttää sen sijaan olevan vähäisempää, ja niitä on käyttänyt vastaavasti 5 ja 1 vastaajaa. Tässä voi vaikuttaa se, että kyseessä ovat suuremmat yritykset, joissa saattaa olla omia sisäisiä riskipäälliköitä ja lakimiehiä huolehtimassa näistä tehtävistä. Vapaavalintaisessa kentässä 3 vastaajaa ilmoitti, etteivät he käytä vakuutusmeklaripalveluita. On kuitenkin avoinna, ovatko he koskaan käyttäneet niitä vai perustivatko vastauksensa nykyhetkeen tai pandemia-aikaan. Yksi vastaaja mainitsi käyttävänsä

vakuutusmeklareita avuksi vaikeiden vakuutuskorvauskäsittelyjen hoitamisessa, esimerkiksi oikeudenkäynneissä. Lisäksi yksi vastaaja korosti vakuutusmeklarin kansainvälistä verkostoa ja sen roolia ulkomaille saatavien vakuutusten yhteydessä. Tämä osoittaa, että vakuutusmeklari voi tarjota lisäarvoa erityisesti kansainvälisessä toiminnassa.

Ristiintaulukoinnin avulla pyrittiin selvittämään, miten yritysten liikevaihto vaikuttaa siihen, mitkä tekijät ovat keskeisimpiä vakuutusmeklarin valintaprosessissa. Tulokset osoittavat, että eri liikevaihtoluokkiin kuuluvilla yrityksillä on erilaiset painotukset vakuutusmeklarin valinnassa. Suurimpien yritysten osalta vakuutusmeklarin ammattitaito vakuutusturvan riittävyys suhteen ja vakuutuslajikohtainen tietämys ovat selkeästi tärkeimmät tekijät. Keskisuurilla yrityksillä sen sijaan vakuutusturvan riittävyys ja mahdollisuus hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta, riippumatta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä, ovat korostuneet. Pienimmillä yrityksillä puolestaan kustannushyöty on keskeinen tekijä vakuutusmeklarin valinnassa.

Tarkasteltaessa vakuutusmeklaripalveluiden käyttöä liikevaihdon perusteella, suurimmat yritykset ovat hyödyntäneet kilpailutusta, vakuutusten analysointia ja hallinnointipalveluita lähes universaalisti. Yli 80 prosenttia vastaajista suurissa yrityksissä ilmoitti käyttäneensä näitä palveluita. Myös keskisuurissa ja pienissä yrityksissä vakuutusten kilpailutus nousee keskeiseksi palveluksi, ja yli puolet vastaajista näissä liikevaihtoluokissa valitsi myös vakuutusten analysoinnin ja hallinnoinnin. Nämä tulokset viittaavat siihen, että yritysten liikevaihto vaikuttaa merkittävästi siihen, mitkä asiat ja palvelut ovat keskeisiä vakuutusmeklarin valinnassa ja käytössä. Suurimmissa yrityksissä, joilla on enemmän resursseja ja monimutkaisemmat vakuutustarpeet, vaaditaan enemmän erikoistunutta tietoa ja palveluita, kun taas pienemmissä yrityksissä kustannustehokkuus voi korostua enemmän.

5 Johtopäätökset ja pohdinta

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää, onko Covid-19-pandemia vaikuttanut Helsingin pörssissä olevien pörssiyhtiöiden vakuutusmeklarin käyttöasteeseen.

Tässä luvussa käydään läpi johtopäätöksiä, peilataan tuloksia tietoperustaan, tarkastellaan eettistä näkökulmaa ja tutkimuksen luotettavuutta sekä pohditaan mahdollisia jatkotutkimuksia. Lisäksi arvioin omaa työskentelyäni ja koko opinnäytetyöprosessia.

5.1 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen luotettavuutta ja tasoa sekä johtopäätösten pätevyyttä tulee arvioida koko opinnäytetyön ajan. Määrällisen tutkimuksen luotettavuutta käsitellään käsitteiden pätevyys eli validiteetti ja luotettavuus eli reliabiliteetti avulla. Reliabiliteetti tarkoittaa, että alkuperäinen tutkimus voidaan uusida ja se antaa saman tuloksen. Validiteetti tarkoittaa, että aineiston analyysimittarit ovat kunnossa ja mittaavat sitä, mitä pitikin. (Jyväskylän yliopisto. 2021.)

Tutkimuksen luotettavuus otettiin huomioon jo tutkimusta suunniteltaessa, Kyselyn vastauksien määrä oli hankalaa arvioida ennalta ja tutkimustulos on sitä tarkempi, mitä enemmän vastaajia on. Siksi tavoitteena oli tavoittaa 20 prosentin vastaajakanta. Tämä tavoite saavutettiin ja tämä vahvistaa tutkimuksen ja tulosten luotettavuutta.

Validiteettiä paransivat aineiston käsittelytarkkuus, kyselylomakkeen oman työkalun käytön kautta poistettiin inhimillisiä käsittelyvirheitä, koska aineistoa ei tarvinnut syöttää käsin ja tutkimusympäristö sekä aineiston käsittely-ympäristö pysyivät samana kaikkien vastaajien kohdalla. En kokenut, että aineiston tulkinnassakaan olisi sattunut virheitä, joka kyseenalaistaisi tutkimuksen luotettavuuden.

Tutkimuksen aikana on noudatettava eettisiä periaatteita. Yksi yleisimmistä eettisistä periaatteista on välttää aiheuttamasta tutkimuskohteille vahinkoja, merkittäviä riskejä tai haittoja. Ylipäätyäänkin tulee kunnioittaa yksityisyyttä, ihmisarvoa ja muita oikeuksia. Lisäksi pitää kohdella kaikkia tutkimuskohteita ja tuloksia tasa-arvoisesti tutkijan omista mielipiteistä huolimatta. (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. s.a.)

Tämä kysely oli anonyymi, eli ketään yksittäistä vastaajaa tai yritystä ei voinut sieltä tunnistaa. Kaikilla oli tasapuolinen mahdollisuus vastata kyselyyn ja kyselyn tarkoitus kerrottiin selvästi saatekirjeessä.

5.2 Johtopäätökset ja kehittämisehdotukset

Tämän opinnäytetyön tavoite oli selvittää onko Covid-19-pandemia vaikuttanut Helsingin pörssistä olevien kotimaisten pörssiyhtiöiden vakuutusmeklarin käyttöprosenttiin. Tutkimuksen kohderyhmänä on kotimaiset pörssiyhtiöt, jotka ovat listautuneet Helsingin pörssiin. Työn tavoite saavutettiin Webropolin avulla tehdyn kyselylomakkeen ja sen vastausten avulla. Tutkimuksessa etsittiin vastausta pääongelman lisäksi seuraaviin alaongelmiin.

Alaongelmana 1 kysyttiin, kuinka suuri osuus vastaajista on käyttänyt vakuutusmeklaria ennen pandemia-aikaa. Jopa 25 35:sta ilmoitti käyttäneensä vakuutusmeklaria ennen pandemiaa eli 71,4 prosenttia. Alaongelmana 2 kysyttiin, kuinka suuri osuus vastaajista on käyttänyt vakuutusmeklaria pandemia-aikana. 26 vastaajista ilmoitti käyttäneensä vakuutusmeklaria pandemian aikana eli käyttöaste oli noussut 74,3 prosenttiin. Alaongelmana 3 kysyttiin, kuinka suuri osuus vastaajista on käyttänyt vakuutusmeklaria pandemia-ajan jälkeen. 27 vastaajista ilmoitti käyttäneensä vakuutusmeklaria pandemian jälkeen eli käyttöaste nousi 77,1 prosenttiin.

Kuten teoriaosuudessa luvussa 3.2 mainitaan vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön asiamiehen isoin ero on se, että yritykset ovat huomanneet vakuutusmeklareiden ajavan paremmin yritysten vakuutuksiin liittyviä asioita kuin mahdolliset asiamiehet, koska heillä saattaa olla paineita vakuutusyhtiön työntekijänä esimerkiksi myyntivoittojen tavoittelemisen. Vakuutusmeklari on asiakkaan kanssa samalla puolella ja haluaa maksimoida asiakkaan hyödyt huomioimalla muutkin asiat kuin pelkät hinnat.

Pandemia-ajan lisääntyneeseen vakuutusmeklarin käyttöasteeseen on varmasti vaikuttanut luvussa 3 kerrottu fakta, että vakuutusmeklarit ovat nykyään strategisia kumppaneita ja luotettavia neuvonantajia. Pandemian yllättäessä yritykset saivat enemmän suoraa apua meklareiltaan, jotka tunsivat asiakkaidensa liiketoiminnan paremmin kuin vakuutusyhtiöt. Myös luvussa 3.1 kerrottu vakuutusmeklaritutkiminto antaa yrityksille tietyn turvan, että vakuutusmeklarit ovat kouluttautuneet juuri vakuutusten hoitamista varten. Nämä kaikki asiat varmasti vaikuttavat siihen, että vakuutusmeklareiden käyttöaste on kasvanut.

Alaongelmana 4 kysyttiin, mitkä asiat vaikuttavat vastaajien kiinnostukseen käyttää vakuutusmeklaria. Aluksi kysyttiin vakuutusmeklarin vaihtoaikasta ja miksi vakuutusmeklaria oltiin vaihtamassa. Vaihtoa harkinneista puolet vastaajista on harkinnut asiaa kustannushyödyn laskemisen takia ja puolet vastaajista, koska yrityksissä vakuutusmeklari kilpailutetaan säännöllisesti. Tärkeimpiä tekijöitä vakuutusmeklaria valittaessa oli vakuutusmeklarin ammattitaito siinä, että vakuutusturva on riittävä sekä ammattitaito eri vakuutuslajeista. Myös yksi yhteyshenkilö, vaikka vakuutukset olisi hajautettu useisiin eri vakuutusyhtiöihin oli tärkeää.

Vakuutusmeklareiden palveluista käytetyimpiä ovat vakuutusten kilpailutus, analysointi ja hallinnointipalvelut.

Alaongelmaan 4 liittyen löytyy opinnäytetyön alkupuolelta teoriatietoa luvuista 2.3 ja 3. Näihin liittyen haluttiin varsinkin nähdä, mitä palveluita yritykset olivat käyttäneet (kysymys 14, kuva 28). Olisiko sieltä löytynyt myös toimeksiantajalle uusia mahdollisia palveluita, mitkä eivät vielä ole käytössä, mutta mille selkeästi olisi yritysten puolelta kysyntää? Eri palveluita mitä mahdollisesti muut vakuutusmeklariyritykset jo tarjoavat? Suurin osa vastaajista oli valinneet vakuutusten analysoinnin, kilpailutuksen ja hallinnoinnin, jotka ovat suurin osuus ylipäättään vakuutusmeklariyritysten yritystoiminnasta. Vapaaehtoiseen tekstikenttään tuli maininnat kansainvälisestä verkostosta ja vakuutuskorvauskäsittelyt hankalissa vahingoissa. Nämä ovat toimeksiantajayrityksessä myös palveluina jo olemassa.

Vakuutusten kilpailutus on yleisin palvelu, mitä vastaajayritykset ovat käyttäneet ja se onkin yleensä tunnetuin vakuutusmeklareiden palvelu. Kuten luvussa 3.4 mainitaan se on yleensä myös yrityksille riskitön, sillä monet vakuutusmeklarit antavat toiminnalle hintatakuun eli kilpailutus maksaa vain, jos yritykselle saadaan säästöjä aikaiseksi. Tämän lisäksi yrityksellä on mahdollisuus saada pienellä vaivalla jopa 30 prosentin säästöt vakuutusmaksuihin, yrityksen edustajalta menee aikaa vain muutaman palaverin verran ja vakuutusmeklari hoitaa työn taustalla. Myös vakuutusten analysointi on nostanut suosiotaan. Kuten luvussa 3.3 viimeisessä kappaleessa nähdään muutamia esimerkkejä analysoinnilla voidaan parantaa yrityksen vakuutusturvaa huomattavasti, poistaa vakuutusten päällekkäisyyksiä, saada vakuutusmeklarilta hyviä neuvoja tai parhaassa tapauksessa kuulla kaiken olevan jo kunnossa.

Kuten kysymyksessä 13 huomattiin (kuva 26) ja luvussa 3.6 kustannushyöty oli ennen päätarkoitus vakuutusmeklarin käytölle. Nykyään esimerkiksi vakuutusmeklarin ammattitaito nousee huomattavasti korkeammalle arvostuksessa kuin pelkkä kustannushyöty. Yritykset tietävät voivansa luottaa vakuutusmeklarien tietotaitoon (katso myös luku 3.1 Vakuutusmeklaritutkinto).

Teoriaosuuden lopussa luvussa 3.6 mainittiin riskienhallintapalveluiden yhteydessä vakuutusten kilpailutus ja hallinnointi täyttävät monia yrityksiä riskitekijöitä. Tämä voi olla yksi syy, miksi varsinaisia vakuutusmeklareiden riskienhallintapalveluita ei käytä isompi osuus vastanneista.

Pääongelmana kysyttiin, onko Covid-19-pandemia vaikuttanut Helsingin pörssistä olevien kotimaisten pörssiyritysten vakuutusmeklarin käyttöprosenttiin. Määrällisen tutkimuksen johtopäätöksenä voidaan todeta, että vakuutusmeklarin käyttöprosentti on noussut 5,7% verraten käyttöprosenttia ennen pandemia-aikaa ja pandemian jälkeen.

Kohderyhmänä oli kaikki kotimaiset pörssiyhtiöt Helsingin pörssistä, joista vastauksia saatiin 35 yritykseltä. Yritykset painottuivat Etelä-, Itä- ja Länsi-Suomeen, suurimman vastaajaryhmän ollessa Etelä-Suomen läänin alueelta.

Ristiintaulukoinnin myötä huomataan, että niillä yrityksillä, joilla on myös kansainvälistä toimintaa, vakuutusmeklarin käyttöprosentti on pandemian aikana kasvanut. Useampi kansainvälistä toimintaa sisältävä yritys myös käytti useampaa vakuutusmeklaria. Näistä päästään siihen johtopäätökseen, että samanaikaisesti useammassa maassa toimiva yritys hyötyy vakuutusmeklareiden verkostoista ja ammattitaidosta kansainvälisesti. Myös toimialakohtaisesti osa toimialoista kasvatti vakuutusmeklareiden käyttöprosenttia Covid-19-pandemian myötä kuten teollisuus ja rakentaminen. Tietoliikennealalla paljon toimittiin verkossa jo ennen pandemiaa, eikä pandemia välttämättä ole alaan niin paljon vaikuttanut, tämä voi olla syynä miksi kautta pandemian vakuutusmeklareiden käyttöprosentti jäi vain 50 prosenttiin, eikä siinä tapahtunut minkäänlaista muutosta.

Tutkimuksella haluttiin myös katsoa, kuinka pandemia-ajan liikevaihdon muutos on vaikuttanut vakuutusmeklarin käyttöprosenttiin vai onko sillä ollut ollenkaan vaikutusta. Koska liikevaihdon muutosta seurataan pandemia-ajalta, vakuutusmeklareiden käytöstä on verrattu vain määriä pandemia-aikana ja sen jälkeen. Niillä yrityksistä, joiden liikevaihto laski pandemia-aikana vakuutusmeklareiden käyttöprosentti nousi hiukan. Tästä voidaan todeta, että liikevaihdon laskettua useampi yritys on halunnut mahdollisesti kilpailuttaa vakuutuksensa ja saada sitä kautta säästöjä, millä kompensoida laskenutta liikevaihtoa. Myös yrityksillä, joilla liikevaihto on pysynyt samana pandemia-aikana on kasvanut vakuutusmeklareiden käyttöprosentti, tässä nousua on tapahtunut jopa 25 %. Näillä yrityksillä liikevaihto on saattanut kasvaa pandemia-aikaan asti ja samalla tavalla haluttu kompensoida vakuutussäästöjä. Yllättävänä tietona tulee, että yritykset, joiden liikevaihto on kasvanut pandemia-aikana 5 prosenttia ovat lopettaneet vakuutusmeklarin käytön.

Tuloksien hyödyntämiseen näkisin useita eri vaihtoehtoja. Ensimmäinen ryhmä, jotka hyötyvät opinnäytetyöstä on tulevien vakuutusalan opiskelijoiden tiedon kerryttäminen välittämättä sitä menisivätkö he töihin vakuutustoimistoon tai vakuutusmeklaritoimistoon. Sekä teoriaosuus että tulokset antavat hyvää taustaa opiskelijoille sekä itse alasta kokonaisuutena alasta että siitä, mitä tulevat mahdolliset asiakkaat pitävät tärkeinä. Samalla tavalla myös jo aktiiviset vakuutusmeklarit sekä vakuutusyhtiöiden edustajat voivat oppia uutta juuri tämän kokoluokan asiakkaiden tarpeista.

Vastaajakohderyhmä saa tuloksista vertailukuvaa saman kokoluokan yrityksiin, onko yrityksen tarpeet samanlaiset verrattuna muihin yrityksiin. Lisäksi joukossa oli muutamia yrityksiä, jotka eivät vakuutusmeklaria ole käyttäneet. Nämä yritykset saavat opinnäytetyöstä sekä vertailukohtia muihin

yrittäjiin että myös perustietämystä mitä vakuutusmeklarin työhön sisältyy. Lisäksi uudet yrittäjät saavat pienen tietopaketin vakuutuksista vakuutusmeklaritoiminnan lisäksi.

Tutkimuksen aikana tuli mieleen monia jatkotutkimusehdotuksia. Vastauksia voisi laajentaa henkilökohtaisilla haastatteluilla, jos kysely ei olisi ollut anonymi. Tätä kautta saataisiin varmasti paljon lisää kriteereitä ja tutkimuskohtia. Voitaisiin myös laittaa tarkempi kysely liikkeelle samalla vastaajaryhmälle, tarkastella tarkemmin syitä ja seurauksia tai laajemmassa mittakaavassa hyötyykö koko yritys vakuutusmeklarin käytöstä vai kohdistuuko hyödyt pääosin talouspuolelle.

Lisäksi voisi tarkastella jotain toimialaa tai sijaintia tarkemmin. Esimerkiksi näissä vastauksissa jäi Pohjois-Suomi ja Ahvenanmaa kokonaan puuttumaan vastauksista, olisi mielenkiintoista nähdä onko siellä vaihtelevaisuuksia käyttöprosenttien suhteen. Voisi myös vaihtaa kohderyhmää ja vertailevana kyselynä tutkia onko vastaukset samansuuntaisia pienempien yritysten osalta.

Tutkimuksessa tuli myös esille yrityksiä, joissa vakuutusmeklaria ei ollut käytössä. Tämä määrä pieneni kahdella yrityksellä pandemian jälkeiseen määrään. Jatkotutkimuksena voisi selvittää, miksei yrityksellä ole vakuutusmeklaria käytössä. Sieltä olisi saatu lisää hyödyllistä tietoa. Avoimeksi jää myös se, onko näillä yrityksillä koskaan ollut vakuutusmeklaria käytössään ja mitä kautta yritykset tällä hetkellä hoitavat vakuutuksiaan. Onko mahdollisesti vakuutusyhtiön edustaja vastuussa vakuutusten riittävydestä vai onko joku yrityksen työntekijä vastuussa kaikista vakuutuksista. Lisäkysymyksenä vielä voisi esittää, onko näillä yrityksillä kansainvälistä toimintaa ja onko heillä vakuutukset kaikki yhden ainoan vakuutusyhtiön alla. Myös näitä kannattaisi jatkotutkimuksilla selvittää.

Muutama kappale aiemmin oli pohdintaa yrityksistä, joiden liikevaihto on kasvanut pandemia-ajalla, mutta vakuutusmeklareiden käyttöprosentti pienentynyt. Tästä aiheesta löytyisi paljon jatkotutkimusehdotuksia, mistä saisi mielenkiintoisia tuloksia selville. Esimerkiksi miksi liikevaihdon kasvu on vaikuttanut käyttöprosentin pienentymiseen, onko tämä toimialakohtaista, onko tähän vaikuttanut muutkin syyt kuin liikevaihdon kasvu.

5.3 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi

Aloitin jo varhaisessa vaiheessa pohtimaan opinnäytetyön aihetta. Tiesin, että opinnäytetyöprosessi tulee vaatimaan huomattavasti enemmän aikaa kuin mikään aiempi ammattikorkeakouluun liittyvä kurssi tai kurssien tehtävä tai projekti. Aluksi ajattelin tekeväni opinnäytetyön jostakin kevytyrittäjiin liittyvästä, mutta niitä oli tehty jo useampia kymmeniä, joten päätin pitäytyä osittain tutulla aiheperällä töihin liittyen, mutta vaihtaa aiheen työnantajan toisen yrityksen suuntaan eli vakuutusmeklareihin. En halunnut kuitenkaan vain esitellä vakuutusmeklaritoimintaa, vaan halusin rajata sekä asiakaspuolta että ajankohtaa. Koska Covid-

19- pandemia-aika vaikutti niin laajasti kaikkeen elämiseen ja yritysmaailmaan, päätin rajata aihetta yrityksen kokoluokalla ja tutkia samalla pandemian vaikutuksia. Esimieheni suostui opinnäytetyön toimeksiantajaksi, ja se antoi itselle lisävarmuutta teoriaosuuteen, koska hänellä on vakuutusosalta vuosikymmenien kokemus sekä vakuutusyhtiöstä että vakuutusmeklarina. Aiheen kohdalla oli hieman pohdintaa, kuuluuko se liiketoiminnan tehostuksen puolelle vai rahoituspuolelle, mutta tämän jälkeen minulle valittiin ohjaaja, ohjaaja hyväksyi aiheen ja pääsin suunnittelemaan.

Suunnitteluvaihe meni nopeasti ja sitä myöten keväällä 2023 olin jo saanut suunniteltua opinnäytetyötä suht pitkälle ja hahmoteltua saatekirjeen kyselylomaketta varten, kyselylomakkeen kysymykset ja kerättyä kohdejoukon sähköpostiosoitteet.

Opinnäytetyösuunnitelman teko antoi hyvää pohjaa itse opinnäytetyötä varten ja aika paljon sain suoraan siirrettyä tietoa opinnäytetyöhön osaa tekstejä hieman muokaten. Aikataulusuunnitelmat taas menivät aivan toisin kuin itse suunnittelin ja opinnäytetyön tekoon tuli taukoa kesän ajaksi. Tämä toki antoi painetta jo siihen, että opinnäytetyö olisi valmis edes kuluvan vuoden aikana.

Teoriaosuuden työstäminen sujui odotetulla tavalla. En lähtenyt kasaamaan opinnäytetyötä sisällysluettelon mukaisesti vaan koko teoriaosa oli kasassa ennen esimerkiksi johdannon tekoa, joka jostain syystä oli hankala itselleni. Työpaikalta oppimani mukaan oli helppoa katsoa, missä lähteissä oli oikeaa tietoa ja toimeksiantajan käydessä valmiin teoriaosuuden läpi sinne tuli vain muutama pieni muutos. Teoriaosuus onnistui mielestäni hyvin ja antaa kattavan tiedon millaisia pörssiyhtiöt sekä Helsingin pörssi ovat ja mitä pakollisia ja vapaaehtoisia vakuutuksia pörssiyhtiöillä voi olla. Lisäksi pureuduttiin vakuutusmeklareihin, miten pääset vakuutusmeklariksi ja mitä vakuutusmeklareiden toimenkuvaan kuuluu. Opinnäytetyötä suunnitellessani pidettiin avoimena myös mahdollisuus lisätä teoriaosuuteen muutaman asiantuntijan haastattelu. Työpaikkani kautta olisi ollut mahdollista sisällyttää teoriaosuuteen vakuutusmeklarin, riskipäällikön sekä lakimiehen haastattelut, jos teoriaosuus muuten olisi jäänyt liian lyhyeksi tai vajaaksi.

Webropol-kyselytyökalusta itsellä ei ollut entuudestaan kokemusta, mutta sain siitä hyvän opetuksen eräältä Lehtorilta. Itse kyselylomakkeen ja saatekirjeen tein ennen teoriaosuutta jo, koska halusin saada yrityksiltä vastaukset ennen ihmisten kesälomille jäämistä. Opinnäytetyön tekemisprosessissa onnistuttiin erinomaisesti vastaajien tavoittamisessa ja vastausprosentteissa. Kyselylomakkeen liikkeellepano onnistui ajankohdallisesti täydellisesti ja vastauksia saatiin ennen vastaajien kesälomien aloitusta. Oma tavoite vastausten määräksi oli 20 prosenttia ja tämä yllättikin positiivisesti, että se saavutettiin ja saatiin vielä enemmänkin vastauksia. Pörssiyhtiöiden välillä haastavastakin tavoitettavuudesta huolimatta ihmiset vastasivat hyvin sähköpostiin kautta välitettyyn kyselyyn tai ohjasivat oikean henkilön suuntaan, jos eivät itse sitä olleet. Webropol-

kyselytyökalu auttoi myös tuloksien esittelyssä, koska sain työkalun avulla suoraan kuvat ja taulukot.

Tulosten analysointi sujui vauhdikkaasti, tosin välillä turhautumista meinasi tuoda valintatilanteet, mitä tuloksia kannattaa ristiintaulukoida keskenään. Johtopäätösten osalta teksti muutti muotoaan useamman kerran, mutta lopulta olin siihen itse tyytyväinen. Lopullinen aikataulu venyi aika pitkälle loppuvuoteen, mutta olen silti kesää huomioimatta tyytyväinen opinnäytetyön etenemiseen. Ja kokonaisuutena olen opinnäytetyöhön itse tyytyväinen. Pituutta opinnäytetyölle olisi saanut paljonkin lisää laajentamalla kyselyä, ristiintaulukoimalla enemmän tai lisäämällä opinnäytetyöhön myös haastatteluita, mutta mielestäni tämä antaa nyt hyvän tietopaketin ja vastaa pää- ja alaongelmiin, eikä lähde rönsyilemään liikaa sivuraiteille.

Opinnäytetyö antoi itselle hyvää näkemystä isojen projektien hoitamisesta, isomman aineiston analysoinnista sekä lisää tietämystä myös isojen yritysten vakuutuspuolelle. Koen myös, että tulevaisuuden opiskelijat voivat hyötyä opinnäytetyöstäni taustatietojen antajana sekä vakuutusmeklarin alaa harkitsevat saavat tästä opinnäytetyöstä paljon ajankohtaista käytännönkin tietoa ammatinvalintaa varten. Opin myös paljon aikataulutuksesta ja stressinsiedosta, jos aikataulut eivät pidäkään paikkaansa.

Jos voisin palata opinnäytetyön projektiin alkuun muuttaisin kyselylomakkeen asetuksia ja jättäisin itselleni mahdollisuuden nähdä, ketkä kyselylomakkeeseen ovat jo vastanneet, jotta vastaamattomia olisi voinut tarvittaessa muistuttaa kyselystä puhelimitse. Olisi ollut mahdollista saavuttaa vieläkin suurempi vastausprosentti.

Lähteet

Aon 1.9.2017. Mitä vakuutusmeklari tekee ja miten asiakas siitä hyötyy? Luettavissa: https://www.aon.com/finland/fi_blog/mita_vakuutusmeklari_tekee.jsp. Luettu: 23.9.2023.

Aon 2023. Vakuutusmeklari – vakuutusyhtiöstä riippumaton neuvonantaja. Luettavissa: <https://www.aon.com/finland/palvelut/palvelut/vakuutuspalvelut/vakuutusmeklari.jsp>. Luettavissa 23.9.2023.

Arvomeklarit A. s.a. Riskienhallintapalvelut. Luettavissa: <https://arvomeklarit.fi/riskienhallintapalvelut/>. Luettu 2.9.2023.

Arvomeklarit B. s.a. Vakuutusten kilpailutus. Luettavissa: <https://arvomeklarit.fi/vakuutusten-kilpailuttaminen/>. Luettu: 13.10.2023.

Arvomeklarit C. s.a. Vakuutusten hallinnointi. Luettavissa: <https://arvomeklarit.fi/vakuutusten-hallinnointi/> Luettu: 14.10.2023.

Arvomeklarit D. s.a. Lakimiespalvelut. Luettavissa: <https://arvomeklarit.fi/lakimiespalvelut/>. Luettu: 15.10.2023.

Bisnes.fi. s.a. Osakeyhtiö. Luettavissa: <https://bisnes.fi/osakeyhtio/>. Luettu: 23.9.2023.

BrokerLink. 19.8.2021. Vakuutusten kilpailutus vakuutusmeklarilla. Luettavissa: <https://www.brokerlink.fi/blogi/vakuutusten-kilpailutus-vakuutusmeklarilla.html>. Luettu: 12.9.2023.

ePressi Söderberg & Partners. 13.4.2023. Vakuutusmeklari ei ole pelkkä kilpailuttaja. Luettavissa: <https://www.epressi.com/tiedotteet/vakuutus/vakuutusmeklari-ei-ole-pelkka-kilpailuttaja.html>. Luettu: 23.9.2023.

Finanssivalvonta. s.a. Vakuutusedustajarekisteri. Luettavissa: https://sol.itella.net/b/vakuutusedustajarekisteri/search_submit?s=b0aLnPY20E4bFsk&company=&person=. Luettu: 11.10.2023.

Finanssivalvonta. 17.8.2022. Tilastot -> Vakuutus -> Vakuutusmeklarit. Luettavissa: <https://www.finanssivalvonta.fi/tilastot/vakuutus/vakuutusmeklarit/>. Luettu: 10.10.2023.

Howden A. s.a. Vakuutusanalyysi. Luettavissa: <https://howdenfinland.fi/yrittysvakuutukset/vakuutusanalyysi/>. Luettu: 12.10.2023.

Howden B. s.a. Vakuutusten kilpailutus. Luettavissa:

<https://howdenfinland.fi/yritysvakuutukset/vakuutustenkilpailutus/>. Luettu: 13.10.2023.

Howden C. s.a. Vakuutusten jatkuva hoito. Luettavissa:

<https://howdenfinland.fi/yritysvakuutukset/vakuutusten-jatkuva-hoito/> Luettu: 14.10.2023.

Howden D. s.a. Vahinko sattui – mitä seuraavaksi? Luettavissa:

<https://howdenfinland.fi/yritysvakuutukset/vahinkojen-hoito/>. Luettu: 15.10.2023.

Ilmonen I, Kallio J, Koskinen J, Rajamäki M. 2013 *Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan*. Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA. Hansaprint Oy. Vantaa. Luettu 9.9.2023.

Inderes Oyj. s.a. Listautujalle. Luettavissa: <https://group.inderes.fi/fi/palvelut/listautujalle>. Luettu: 5.10.2023.

Jyväskylän yliopisto. 27.9.2021. Tutkimuksen toteuttaminen. Luettavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>.

Luettavissa: 1.11.2023.

Kiinteistölehti. 22.4.2017. Vakuutukset taloyhtiössä. Luettavissa:

<https://www.kiinteistolehti.fi/vakuutukset-taloyhtiossa>. Luettu: 6.10.2023.

Koppa. Jyväskylän yliopisto. 10.4.2015. Kokonaistutkimus, otanta ja harkinnanvarainen näyte.

Luettavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmat/kokonaistutkimus-otanta-ja-harkinnanvarainen-naeyte>. Luettu: 25.10.2023.

Lehtipuro K, Luukkonen I, Mäntyniemi L, Raulos V, Santavirta P. 2010 *Vakuutuslainsäädäntö*.

4.painos. Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA. Vammalan Kirjapaino Oy. Sastamala. Luettu 27.8.2023.

Lindström K. 2017. Sata vuotta vuoristorataa Helsingin pörssissä. Taloustieteellinen yhdistys.

Kansantaloudellinen aikakauskirja. Luettavissa: https://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/wp-content/uploads/2017/09/KAK_3_2017_176x245_WEB-54-61.pdf. Luettu: 27.9.2023.

Mandatum Trader. 2023. Pohjoismaiden markkinat. Luettavissa:

<https://www.mandatumtrader.fi/kaupankaynti/markkinat/pohjoismaiden-markkinat/>. Luettu:

26.9.2023.

Minilex. s.a Yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. Luettavissa:

<https://www.minilex.fi/a/yksityinen-osakeyhti%C3%B6-ja-julkinen-osakeyhti%C3%B6>. Luettu: 22.9.2023.

MyFondia.2022. Listautuminen. Luettavissa: <https://insights.fondia.com/fi/fi/articles/rahoitus-ja-yritysjarjestelyt/yrityksen-rahoitus/listautuminen>. Luettu:4.10.2023.

Novum. 2023. Vakuutusten hoito. Luettavissa: <https://novum.fi/vakuutusten-hoito/>. Luettu: 14.9.2023.

Omameklari Oy. 26.1.2023. Vakuutusmeklari – Miksi valita vakuutusmeklari? Luettavissa: <https://www.omameklari.fi/miksi-valita-vakuutusmeklari/>. Luettu: 29.8.2023.

Sosiaali- ja terveysministeriö. s.a. Vakuutusmeklaritutkinto. Luettavissa: <https://stm.fi/vakuutusedustuslautakunta/vakuutusmeklaritutkinto>. Luettu: 11.10.2023.

Suomen Juristit Oy Laki24. 10.7.2021. Pörssiyhtiö. Luettavissa: <https://laki24.fi/porssiyhtio/>. Luettu: 25.9.2023.

Suomen Vakuutusmeklariliitto. 2017. Vakuutusmeklari. Luettavissa: <https://www.suomenvakuutusmeklariliitto.fi/vakuutusmeklari/>. Luettu: 10.10.2023.

Suomi.fi.A. s.a. Yrittäjän vakuutukset. Luettavissa: <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-kaynnistaminen/opas/yrittajan-vakuutukset>. Luettu: 7.10.2023.

Suomi.fi.B.31.1.2019. Toimialakohtaiset vakuutukset. Luettavissa: <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-kaynnistaminen/opas/yrittajan-vakuutukset/toimialakohtaiset-vakuutukset>. Luettu: 8.10.2023.

Suomi.fi.C.12.10.2022. Yrittäjän vapaaehtoiset vakuutukset. Luettavissa: <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-kaynnistaminen/opas/yrittajan-vakuutukset/yrittajan-vapaaehtoiset-vakuutukset>. Luettu: 8.10.2023.

Suomi.fi.D. 16.1.2023. Työnantajan lakisääteiset vakuutukset. Luettavissa: <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-kaynnistaminen/opas/yrittajan-vakuutukset/tyonantajan-lakisaateiset-vakuutukset>. Luettu: 8.10.2023.

Suomi.fi.E.1.2.2023. Yrittäjän eläkevakuutukset. Luettavissa: <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-kaynnistaminen/opas/yrittajan-vakuutukset/yrittajan-elakevakuutukset>. Luettu: 8.10.2023.

SurveyMonkey. 1999-2023. Määrällisen ja laadullisen tutkimuksen välinen ero. Luettavissa: <https://fi.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/>. Luettu: 25.10.2023.

Söderberg & Partners A. s.a. Vakuutusanalyysi. Luettavissa: <https://www.soderbergpartners.fi/vakuutusmeklari/vakuutusanalyysi/>. Luettu: 13.10.2023.

Söderberg & Partners B. s.a. Vakuutusten kilpailutus. Luettavissa: <https://www.soderbergpartners.fi/vakuutusmeklari/vakuutusten-kilpailutus/>. Luettu: 13.10.2023.

Söderberg & Partners C. s.a. Vakuutusten hallinnointi. Luettavissa: <https://www.soderbergpartners.fi/vakuutusmeklari/vakuutusten-hallinnointi/> Luettu: 14.10.2023.

Söderberg & Partners D. s.a. Vahinkojen hoito. Luettavissa: <https://www.soderbergpartners.fi/vakuutusmeklari/vahinkojen-hoito/>. Luettu: 15.10.2023.

Talousviisas.fi. 2018. Vakuutusten kilpailutus ja keskittäminen. Luettavissa: <https://www.talousviisas.fi/vakuutusten-kilpailutus-ja-keskittaminen/>. Luettu: 7.10.2023.

Tornivuori, M. 12.5.2022. Miksi yritykset haluavat pörssiin? – Tästä on kyse listautumisessa. Talouselämä-lehden blogi. Luettavissa: <https://www.talouselama.fi/uutiset/miksi-yritykset-haluavat-porssiin-tasta-on-kyse-listautumisessa/7a44fd58-e80f-4b5b-8bca-dccd79ef3a4b>. Luettu: 3.10.2023.

Vakuutusmajuri. 4.9.2009. Miksi vakuutusmeklari pesee vakuutusyhtiön myyntimiehen 6-0? Luettavissa: <https://vakuutusmajuri.fi/2009/09/04/miksi-vakuutusmeklari-pesee-vakuutusyhtion-myyntimiehen-6-0/>. Luettu: 30.8.2023.

Vakuutuslaskuri.fi. 4.2.2020. Mitä eroja on vakuutusyhtiöllä, asiamiehellä ja meklarilla? Luettavissa: <https://vakuutuslaskuri.fi/mita-eroja-on-vakuutusyhtiolla-asiamiehella-ja-meklarilla/>. Luettu: 28.8.2023.

Varma. 21.12.2020. Osakeyhtiön perustaminen – nämä asiat sinun kannattaa tietää. Luettavissa: <https://www.varma.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-artikkelit/artikkelit/2020-q4/osakeyhtion-perustaminen-nama-asiat-sinun-kannattaa-tietaa/>. Luettu: 21.9.2023.

Varma. 14.4.2021. Mitä vakuutuksia yrittäjä tarvitsee? Aloittavan yrittäjän pakolliset ja suositeltavat vakuutukset. Luettavissa: <https://www.varma.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-artikkelit/artikkelit/2021-q2/mita-vakuutuksia-yrittaja-tarvitsee-aloittavan-yrittajan-pakolliset-ja-suositeltavat-vakuutukset/>. Luettu: 9.10.2023.

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. s.a. Tutkimusetiikka ihmistieteissä. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusetiikka/tutkimusetiikka-ihmistieteissa/>. Luettu: 1.11.2023.

Yrittäjät tietopankki. s.a. Osakeyhtiö. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/yritysmuodot/osakeyhtio/>. Luettu: 21.9.2023.

Yrityksen perustaminen.net. s.a. Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. Luettavissa: <https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-vakuutukset/>. Luettu: 6.10.2023.

Yritä.fi. 31.5.2023. Osakeyhtiö lyhyesti. Luettavissa: <https://yrita.fi/tietopankki/osakeyhtio>. Luettu: 22.9.2023.

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Hyvä yrityksen vakuutus päättäjä!

Minun nimeni on Laura Pursiainen ja opiskelen Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa Pasilan kampuksella tradenomin tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opinnäytetyössäni tutkin Covid-19-pandemian vaikutuksia vakuutusmeklareiden käyttöasteeseen Helsingin pörssissä olevien kotimaisten pörssiyritysten osalta. Teen opinnäytetyöni yhteistyössä Arvomeklarit Oy:n kanssa, joka on kotimainen vakuutusmeklariyritys.

Opinnäytetyö toteutetaan kyselytutkimuksena, johon kutsun teidät osallistumaan. Antamianne tietoja käsitellään nimettöminä ja luottamuksellisesti. Aineistoa analysoidaan tilastollisin menetelmin, joten kenenkään yksittäisen vastaajan tiedot eivät paljastu tuloksista. Tutkimusaineisto kerätään ainoastaan tähän opinnäytetyöhön ja aineisto hävitetään analyysin valmistuttua.

Kysely on avoinna neljä viikkoa, vastaamiseen menee aikaa noin 10 minuuttia. Linkki kyselylomakkeeseen löytyy sähköpostin lopusta. Opinnäytetyöni ohjaajana toimii Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa liiketalouden lehtori Tuija Koskimäki. Kun opinnäytetyöni on valmis, se tullaan julkaisemaan osoitteessa www.theseus.fi.

Pyydän olemaan yhteydessä, mikäli ette ole teidän yrityksessänne vakuutusasioista vastaava henkilö tai sinulla on jotain kysyttävää kyselylomakkeesta tai opinnäytetyöstä:
laura.pursiainen2@myy.haaga-helia.fi

Mikäli olet jo vastannut kyselyyn, tämä viesti on aiheeton.

Suuri kiitos osallistumisestasi ja avustasi!!

Yhteistyöstä kiittäen,

Laura Pursiainen, tradenomiopiskelija sekä tutkimuksen ohjaajat Haaga-Helia ammattikorkeakoulu liiketalouden lehtori Tuija Koskimäki ja Arvomeklarit Oy:n hallituksen puheenjohtaja Jari Salmi.

Osoitelähde: internet ja yritykset

Linkki kyselyyn:

Liite 2. Kyselylomake

Kyselylomake

Taustatiedot

1. Missäpäin Suomea yritys sijaitsee?
 - a) Etelä-Suomi
 - b) Itä-Suomi
 - c) Länsi-Suomi
 - d) Pohjois-Suomi
 - e) Ahvenanmaa.
2. Kuinka paljon yrityksessä on työntekijöitä?
 - a) Alle 500
 - b) 500-1000
 - c) Yli 1000.
3. Mikä on yrityksen viimeisin vahvistettu liikevaihto?
 - a) Alle 150 miljoonaa euroa
 - b) Yli 150 miljoonaa euroa
 - c) Yli 1 miljardi.
4. Millä toimialalla yritys toimii?
 - a) Tietoliikenne
 - b) Teknologia
 - c) Rahoituspalvelut
 - d) Teollisuus ja rakentaminen
 - e) Terveystieteet
 - f) Muu, mikä? _____.
5. Onko yrityksellä kansainvälistä toimintaa?
 - a) Kyllä
 - b) Ei.

Tutkimuskysymykset

6. Onko yritys käyttänyt vakuutusmeklaria ennen Covid-19-pandemiaa (ennen vuotta 2019)?
 - a) Kyllä
 - b) Ei.
7. Onko yritys käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemian aikana (vuosina 2019-2020)?
 - a) Kyllä
 - b) Ei.
8. Onko yrityksen liikevaihto muuttunut Covid-19-pandemian aikana (vuosina 2019-2020)?
 - a) Liikevaihto on pysynyt ennallaan
 - b) Liikevaihto on laskenut
 - c) Liikevaihto on kasvanut.
9. Onko yritys käyttänyt vakuutusmeklaria Covid-19-pandemian jälkeen (2021->)?
 - a) Kyllä
 - b) Ei.
10. Onko yritys harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa?
 - a) Kyllä
 - b) Ei.

Jos vastaus kysymykseen 10 oli ei, hyppä kysymykseen 12).

11. Miksi yritys on harkinnut vakuutusmeklarin vaihtoa? Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.
- a) Meklarin palkkio noussut liikaa hyötyyn nähden
 - b) Meklarista ei ole ollut hyötyä yritykselle tai yhteydenpito on ollut haasteellista
 - c) Kustannushyöty on laskenut
 - d) Korvausten käsittely on ollut vaikeaa
 - e) Yritys on vaihtamassa vakuutusyhtiön omaan käsittelijään tai oma henkilöstö hoitaa vakuutukset
 - f) Vaikeus saada Suomen ulkopuolelle vakuutuksia samalta meklarilta
 - g) Joku muu syy, mikä? _____.
12. Käyttääkö yritys useampaa kuin yhtä vakuutusmeklaria?
- a) Kyllä
 - b) Ei
13. Mitkä asiat vaikuttavat vakuutusmeklaria valittaessa? Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.
- a) Palkkion määrä
 - b) Kustannushyöty
 - c) Ammattitaito, vakuutusturvan riittävyys
 - d) Ammattitaito, vahinkotilanteet
 - e) Ammattitaito, vakuutuslajikohtainen tietämys
 - f) Vaivattomuus hoitaa kaikki vakuutukset yhden tahon kautta vakuutusyhtiöiden lukumäärästä riippumatta
 - g) Joku muu, mikä? _____.
14. Mitä vakuutusmeklareiden palveluita yritys on käyttänyt? Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.
- a) Vakuutusten analysointia
 - b) Vakuutusten kilpailutusta
 - c) Vakuutusten hallinnointia
 - d) Riskienhallintaa
 - e) Ei mitään
 - f) Jotain muuta, mitä? _____.

Tästä linkitys toiseen lomakkeeseen, jossa voi jättää yhteystiedot, jos haluaa, että Jari Salmi Arvomeklarit Oy:stä ottaa yhteyttä.